

Satakunnan maakuntakaava

Valmisteluvaihe 2007

SATAKUNNAN VIHHER- JA VIRKISTYSVERKKO- SELVITYS 2005-2006

SELVITYKSESTÄ SAADUT KOMMENTIT JA NIIHIN LAADITUT VASTAUKSET

7. Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

SATAKUNTALIITTO
Alueiden käytön toimiala
Projektisuunnittelija Erkki Älli
24.1.2007

Satakunnan viher- ja virkistysverkko -selvityksen kommenttien referointi ja niihin annetut vastaukset

Kirjauspvm	Kommentoija		vastaus
	kommentti		
1	22.9.2006	Teollisuuden Voima Oy	
1-1	Puolivesikarta ym. (SL-2017) / Eurajoki Olkiluotoon sijoittuvalla osayleiskaavan energiahuollon alueella (EN) sijaitsee SL-alueita. Niiltä osin kun SL-merkinnällä varustetut saaret eivät kuulu Naturaan, tulisi niiden suojelu hoitaa merkinnällä MY.		<p>Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan (valtioneuvosto 2000) "alueidenkäytöllä tulee edistää elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä sekä ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden välillä. Alueidenkäytön suunnittelussa on lisäksi otettava huomioon ekologisesti merkittävät ja yhtenäiset luontoalueet."</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan "maakuntakaavassa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet." Maakuntakaavassa on kiinnitettävä erityistä huomiota mm. "alueiden käytön ekologiseen kestävyys- ja luonnonarvojen vaalimiseen." Luonnonarvojen vaalimisen tarpeet maakuntatasolla määritellään maakunnallisten ja seudullisten luonnonarvojen tunnistamisen ja osoittamisen kautta siten, että nämä luonnonarvot voidaan kohtuullisella tavalla turvata.</p> <p>Maakuntakaavan sisältöä koskevan ohjeistuksen (ympäristöministeriö, opas 10 / 2003) mukaan "maakuntakaavassa voidaan valtakunnallisiin suojeluohjelmiin ja -päätöksiin kuuluvien alueiden ohella osoittaa myös muita, maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaiksi todettuja luonnonalueita suojelualuemerkinnöillä."</p> <p>Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetyt Satakunnan seutukaavaan 5 nähden uusiksi suojelu- ja luonnonsuojelualueiksi sekä entisten S- ja SL-alueiden laajennukset ja rajaustarkistukset perustuvat mm. Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998 sekä kuntien kaavoihin. Alueiden rajauksista ja toteutuksesta on neuvoteltu Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.</p> <p>Olkiluodon saaren länsipuolelle ehdotetut luonnonsuojelualueet perustuvat Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998. Saaret on myös Eurajoen kunnanvaltuuston 21.6.1999 hyväksymässä Eurajoen rantayleiskaavassa osoitettu luonnonsuojelualueiksi merkinnällä SL. Saaret ovat rakentamattomia ja linnustollisesti merkittäviä. Olkiluodon yleiskaavaa varten laaditussa luonnon perustilaselvityksessä (luonnos 25.10.2006) saariston puuttomat luodot on niin ikään todettu linnustollisesti tärkeiksi. Edellä esitetyin perustein Olkiluodon edustan luodot (Puolivesikarta-Inonkarrat-Valkiakari) esitetään edelleen maakuntakaavan valmisteluaineistoon SL-alueina.</p>
1-2	Olkiluodonjärven vesijättö (MY-303)/ Eurajoki * Olkiluodonjärven vesijättö (MY-303) sijaitsee keskeisesti tulevalla		Satakunnan luonnonsuojeluselvityksen laadinnan aikana 1995 - 1998

Kirjauspv	Kommenttoija	vastaus
kommentti	<p>loppusijoitusalueella. Osayleiskaavaa varten tehdyssä luontoselvityksessä ei alueella ole havaittu erityisiä luontoarvoja. Satakunnan luonnonsuojeluselävityksessä 1995 - 1998 on todettu, että alueella on uhanalaisen suovalkun esiintymä. Laji ei kuitenkaan ole valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalainen uusimman uhanalaisluokituksen mukaan Eurajoen kunnan alueella. Ko MY-alue tulisi merkitä energianhuollon (EN) alueeksi ilman erityismerkintöjä.</p>	<p>suovalkku oli luokiteltu uhanalaiseksi kasvilajiksi. Nykyisin lajia ei ole luokiteltu uhanalaiseksi. Suovalkku kuuluu vuonna 2005 luonnonsuojeluasetuksella koko maassa rauhoitettujen putkilokasvien luetteloon.</p> <p>Kasvilajien rauhoittamista koskevan luonnonsuojelulain 42 §:n mukaan "jos luonnonvaraisen kasvilajin olemassaolo käy uhatuksi tai rauhoittaminen muusta syystä osoittautuu tarpeelliseksi, voidaan tällainen laji rauhoittaa asetuksella koko maassa tai jossain osassa maata. Rauhoitetun kasvin tai sen osan poimiminen, kerääminen, irtileikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen on kielletty. Sama koskee soveltuvien osin rauhoitetun kasvin siemeniä."</p>
1-3	<p>Kuusisenmaa (MY-246) / Rauma</p> <p>* Kuusisenmaa (MY-246) on tulevassa osayleiskaavassa energiahuollon aluetta (EN). Saarelle tullaan rakentamaan pengeryhteys. Kuusisenmaan maisemalliset arvot rajoittuvat pohjoisosassa sijaitsevaan kalliorinteeseen. Ko MY-alue tulisi merkitä energianhuollon (EN) alueeksi ilman erityismerkintöjä.</p>	<p>Asiasta neuvotellaan osayleiskaavan ratkaisun yhteydessä.</p>
2	<p>2.10.2006 Pirkanmaan liitto</p>	<p>Asiasta neuvotellaan osayleiskaavan ratkaisun yhteydessä.</p>
2-1	<p>Erot Pirkanmaan maakuntakaavaan</p> <p>Merkittäviä eroja maakuntarajan ylittävien viher- ja virkistysverkkojen osalta ei Satakunnan selvityksen ja Pirkanmaan 1. maakuntakaavan välillä ole.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
2-2	<p>Satakunta - Pirkanmaa retkeilyreitti</p> <p>Tärkeä ylilmaakunnallinen ulkoilu-, vaellus- ja retkeilyreitti on Satakunta-Pirkanmaa -reitti, joka yhdistää Satakunnan ja Pirkanmaan Selkämereltä Tampereelle asti kulkien Hämeen Kangasta pitkin. Edellä mainitun reittialueen jatkosuunnittelu ja kehittäminen on merkittävä liittojen välinen yhteistyön aihe.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
3	<p>9.10.2006 Säkylän kunta</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
3-1	<p>Ei huomautettavaa</p> <p>Säkylän kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa viher- ja virkistysverkkoselvityksen teemaraporttiin muutoin kuin, että muutokset, joita on tehty aiemmin ohjelmissa olleisiin aluevarauksiin tulisi selkeämmin esittää kartalla.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
4	<p>10.10.2006 Köyliön Vanhakartano</p>	<p>Alueella on suoritettu maastokäynti 24.10.2006 yhdessä UPM Kymmene Oyj:n edustajien kanssa. Yhtiö vastaa Köyliön Vanhakartanon maatalous-</p>
4-1	<p>Ilmiinjärven korpi (SL-104) / Köyliö</p> <p>* Ilmiinjärven korpi (SL-104). Alue on rajattu liian laajaksi. Aluerajauksen tulisi noudattaa metsälain 10 §:n perusteella suojeltua luontotyyppiä</p>	<p>Alueella on suoritettu maastokäynti 24.10.2006 yhdessä UPM Kymmene Oyj:n edustajien kanssa. Yhtiö vastaa Köyliön Vanhakartanon maatalous-</p>

Kirjauspv	Kommenttoija	vastaus
kommentti		
(ruohokorpi).		ja metsäyhtymän metsien käytöstä ja hoidosta.
		Ilmiinjärven korpi sisältyy vahvistettuun Satakunnan seutukaavaan 5 luonnonsuojelualueena SL-104. Alueen aluevarausmerkinnäksi esitetään edelleen luonnonsuojelualuemerkintää (SL), mutta rajausta tarkistetaan maastokäynnin havaintojen perusteella.
4-2 Marketankallio (SL-455) / Köyliö		
* Marketankallio (SL-455). Alue on rajattu liian laajaksi. Varsinaista kalliojyrkännettä sekä luonnontilaista lehto- ja tervaleppäkorpea on vain noin 2 hehtaarin alueella. Esitetty alue ei ole kaikilta osin luonnontilaista alueella suoritettujen metsätaloustoimenpiteiden johdosta.		Alueella on suoritettu maastokäynti 24.10.2006 yhdessä UPM Kymmene Oyj:n edustajien kanssa. Yhtiö vastaa Köyliön Vanhakartanon maatalous- ja metsäyhtymän metsien käytöstä ja hoidosta.
		Alueen pohjoisosassa on toteutettu laajahko avohakkuu kesällä 2006, jonka seurauksena Satakunnan seutukaavan 5 SL-455 alue on menettänyt luonnonsuojelulliset arvonsa. Jäljelle jääneen alueen luontoarvot tulevat turvatuksi metsälain 10 §:n perusteella. Edellä esitetyin perustein aluetta ei esitetä maakuntakaavan valmisteluaineistoon.
4-3 Ruotananjärvi (SL-2046) / Köyliö		
* Ruotananjärvi (SL-2046). Aluetta ei tulisi sisällyttää maakuntakaavaan. Alueella ei omistajan käsityksen mukaan ole erityisiä luontoarvoja. Alueella sijaitsee Vanhakartanon vapaa-ajanasunto eikä alueella ole erityisiä, yleisiä virkistysarvoja.		Alueella on suoritettu maastokäynti 24.10.2006 yhdessä UPM Kymmene Oyj:n edustajien kanssa. Yhtiö vastaa Köyliön Vanhakartanon maatalous- ja metsäyhtymän metsien käytöstä ja hoidosta.
		Järvi sijaitsee kokonaisuudessaan Köyliön Vanhakartanon omistamalla alueella. Ruotananjärvi on idyllinen ja maisemallisesti kaunis, lähes kauttaaltaan nevarantainen pienjärvi. Järvenrantanevat ovat erittäin vetisiä ja ojituskelvottomia. Aluevarausesitys perustuu Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 -1998. Edellä esitetyin perustein alue esitetään maakuntakaavan valmisteluaineistoon suojelualueena (S).
5 10.10.2006 UPM Kymmene Oyj		
5-1 luo-alueet		
luo-merkintä aiheuttaa uhan metsätalouden harjoittamiselle. luo-alueet eivät sisällä valtakunnallisesti tai maakunnallisesti sellaisia arvoja, että erityinen luo-merkintä on tarpeen.		Maakuntakaavoissa luo-osa-aluemerkinnällä osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita. Esitetyt alueet ovat maakunnallisesti merkittäviä, laaja-alaisia aluekokonaisuuksia, joilla on useita, erilaisia luonto- ja ympäristöarvoja. Merkintä on luonteeltaan informatiivinen, joka kuvastaa alueiden monimuotoisuutta ja -puolisuutta sekä niiden erityisiä ominaispiirteitä. Luonnon monimuotoisuudesta johtuen alueilla on myös useita eri käyttötarkoituksia, kuten maa- ja metsätalous, asuminen, matkailu, virkistyskäyttö ja suojeleminen.
		luo-osa-aluemerkinnällä määritellyt alueet sisältävät valtakunnallisesti merkittäviä Natura-alueita ja maakunnallisesti merkittäviä S-, SL- ja MY-alueita.
		Merkintä sallii maa- ja metsätaloustalouden, maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen haja- ja loma-asutuksen sekä jokamiehen oikeudella tapahtuvan virkistyskäytön. Merkintää liitettäväksi esitetty suunnittelumääräys ei kuitenkaan aiheuta uhkaa metsätalouden harjoittamiselle suojelualueiden

Kirjauspv	Kommenttoija	vastaus
kommentti		
		ulkopuolisilla alueilla.
		Eräissä viher- ja virkistysverkkoselvityksestä saaduissa kommentteissa on esitetty myös selvitykseen sisältyvien luo-osa-alueiden laajennuksia sekä uusia luo-alueita (ks. kommentti 20-3).
5-2	MY-alueet MY -merkinnällä ei saa luoda piilosuojelua. Merkinnän sisältämät kohteet otetaan huomioon metsänkäsitelyssä metsälain 10 §:n mukaisina kohteina. MY-kohteet tulisi poistaa maakuntakaavasta.	MY-merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on erilaisia ja erityisiä ympäristöarvoja. Metsälain 10 §:ssä mainitut kohteet ovat yleensä varsin pienialaisia (muutamasta aarista muutamaan hehtaariin), kun taas maakuntakaavan MY-alueet voivat vaihdella muutamasta hehtaarista jopa usean sadan hehtaarin laajuisiin aluekokonaisuuksiin. Viher- ja virkistysverkkoselvityksen lähtökohtana on, ettei metsälain 10 §:n mukaisia kohteita ole sisällytetty selvitykseen eikä niitä siten myöskään ole osoitettu MY-merkinnällä. MY-alueisiin sisältyy myös paljon muita luonnonarvoja kuin mitä metsälain 10 §:ssä on mainittu.
5-3	Melutasoltaan hiljaiset alueet UPM Kymmene Oyj ei hyväksy laaja-alaisia aluumerkintöjä, joiden merkitys metsätalouden harjoittamiselle on epäselvä. Yhtiön näkemyksen mukaan melutasoltaan hiljaisten alueiden merkintä vaikeuttaa metsätalouden harjoittamista.	Maakunnallisesti merkittävät, melutasoltaan hiljaiset alueet esitetään osa-aluemerkinnällä (hil). Osa-aluemerkintä on ohjeellinen ja alueen päämaankäyttöä täydentävä. Merkinnän suunnittelumääräyksessä on yksiselitteisesti esitetty, että alueella maa- ja metsätalouden harjoittaminen on sallittua, eikä siis vaikuta ko. toimintaan.
6 12.10.2006	Länsi-Suomen lääninhallitus	
6-1	Uimarannat Lääninhallitus esittää, että ne uimarannat, joiden kävijämäärä on merkittävä (ns. EU-uimarannat) tulisi osoittaa aineistossa, koska niistä ainakin osalla on seudullista merkitystä.	Lääninhallitukselta saadun tiedon mukaan ns. EU-uimarannoiksi määritellään kansallisen kriteeristön mukaan ne uimarannat, joiden kävijämäärä varsinaisena sesonkikautana (keskikesällä) on vähintään 100 henkilöä/vrk. Osa uimarannoista sijoittuu taajamatoimintojen, virkistys- tai leirintäalueiden yhteyteen. Runsaasta kävijämäärästä huolimatta niillä ei ole valtakunnallista tai maakunnallista virkistyskäytöllistä merkitystä mm. palveluiden vähäisyydestä johtuen. Viher- ja virkistysverkkoselvityksen sivulla 31 kartassa 3 on osoitettu Satakunnan kuntien ilmoittamat uimarannat. Edellä olevaan perustuen uimarantoja ei esitetä maakuntakaavan valmisteluaineistoon.
7 16.10.2006	Siikaisten kunta	
7-1	Ei huomautettavaa Siikaisten kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa viher- ja virkistysverkkoselvityksen teemaraportista.	Merkitään tiedoksi.
7-2	Kaavamerkinnät / 22.1.2007 Kunnanhallitus esittää 22.1.2007 pitämänsä kokouksen 22 §:n mukaisesti aikaisempiin lausuntoihinsa seuraavat täydennykset (kommenttikohdat 7.2 - 7.7) Tulevassa maakuntakaavassa tulee välttää uusien rajoitusmerkintöjen	Maakuntakaavan laadintaa ohjaavat sekä valtioneuvoston hyväksymät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maankäyttö- ja rakennuslain asettamat sisältövaatimukset että Satakunnan maakuntahallituksen vuonna 2004 hyväksymät tavoitteet.

kommentti

lisäämistä ja on suhtauduttava entistä kriittisemmin jo nyt olemassa olevien rajoitusmerkintöjen jatkumiseen. Satakunnassa tulevan kehityksen esteenä eivät saa olla liian kireät, kaavalliset ratkaisut.

Uusien kaavamerkintöjen tulee perustua laajaan ja hyvään virkavalmisteluun, jossa on käyty mm. neuvottelut maanomistajien kanssa.

vastaus

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan (valtioneuvosto 2000) "alueidenkäytöllä tulee edistää elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä sekä ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden välillä. Alueidenkäytön suunnittelussa on lisäksi otettava huomioon ekologisesti merkittävät ja yhtenäiset luontoalueet."

Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan "maakuntakaavassa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet." Maakuntakaavassa on kiinnitettävä erityistä huomiota mm. "alueiden käytön ekologiseen kestävyys- ja luonnonarvojen vaalimiseen." Luonnonarvojen vaalimisen tarpeet maakuntatasolla määritellään maakunnallisten ja seudullisten luonnonarvojen tunnistamisen ja osoittamisen kautta siten, että nämä luonnonarvot voidaan kohtuullisella tavalla turvata.

Maakuntakaavan sisältöä koskevan ohjeistuksen (ympäristöministeriö, opas 10 / 2003) mukaan "maakuntakaavassa voidaan valtakunnallisiin suojeluohjelmiin ja -päätöksiin kuuluvien alueiden ohella osoittaa myös muita, maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaiksi todettuja luonnonalueita suojelualuemerkinnöillä."

Viher- ja virkistysverkko- ja selvityksessä esitetyt Satakunnan seutukaavaan 5 nähdyn uusiksi suojelu- ja luonnonsuojelualueiksi sekä entisten S- ja SL-alueiden laajennukset ja rajaustarkistukset perustuvat mm. Satakunnan luonnonsuojeluseveltykseen 1995 - 1998 sekä kuntien kaavoihin. Alueiden rajauksista ja toteutuksesta on neuvoteltu Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.

Maakuntakaavan valmisteluaineisto asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville mm. maanomistajien mielipiteiden kuulemista varten. Em. lainkohta edellyttää, että "suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedotetaan niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta."

Maakuntakaavaehdotus asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n ja -asetuksen 12 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville. "Maakuntakaavaehdotus on pidettävä kaava-alueen kunnissa julkisesti nähtävillä vähintään 30 päivän ajan. Kuntien jäsenillä ja osallisilla on oikeus mielipiteen ilmaisemiseen (muistutuksen antamiseen) kaavaehdotuksesta. Muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa, on ilmoitettava perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen."

7-3 Maanomistajien informointi / 22.1.2007

Uusia suojelu (S) ja luonnonsuojelualueita (SL) tulee lisätä vain, jos ko. alueiden maanomistajat suhtautuvat merkintöjen lisäämiseen myönteisesti (neuvotteluvaihe).

Viher- ja virkistysverkko- ja seutukaavaan 5 nähden uusiksi suojelu- ja luonnonsuojelualueiksi sekä entisten S- ja SL-alueiden laajennukset ja rajaustarkistukset perustuvat mm. Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998 sekä kuntien kaavoihin. Alueiden rajauksista ja toteutuksesta on neuvoteltu Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.

Maakuntakaavan valmisteluaineisto asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville mm. maanomistajien mielipiteiden kuulemistä varten. Em. lainkohta edellyttää, että "suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedotetaan niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta."

Maakuntakaavaehdotus asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n ja -asetuksen 12 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville. "Maakuntakaavaehdotus on pidettävä kaava-alueen kunnissa julkisesti nähtävillä vähintään 30 päivän ajan. Kuntien jäsenillä ja osallisilla on oikeus mielipiteen ilmaisemiseen (muistutuksen antamiseen) kaavaehdotuksesta. Muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa, on ilmoitettava perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen."

7-4 Lehtisenkeidas (SL-2070)/Siikainen 22.1.07

Siikaisten kunta suhtautuu myönteisesti omistamalleen Lehtisenkeitaan alueelle tehtävään SL-merkinnän lisäämiseen (SL-2070).

Merkitään tiedoksi.

7-5 luo-alue / 22.1.2007

luo-alue voidaan ulottaa nykyisiä Siikaisten kunnan pohjoisosassa sijaitsevia SL- ja MY-alueita laajemmalle alueelle vain, mikäli alueen maanomistajat tähän suostuvat.

Maakuntakaavoissa luo-osa-aluemerkinnällä osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita. Esitetyt alueet ovat maakunnallisesti merkittäviä, laaja-alaisia aluekokonaisuuksia, joilla on useita, erilaisia luonto- ja ympäristöarvoja. Merkintä on luonteeltaan informatiivinen, joka kuvastaa alueiden monimuotoisuutta ja -puolisuuksia sekä niiden erityisiä ominaispiirteitä. Luonnon monimuotoisuudesta johtuen alueilla on myös useita eri käyttötarkoituksia, kuten maa- ja metsätalous, asuminen, matkailu, virkistyskäyttö ja suojelu.

luo-osa-aluemerkinnällä määritellyt alueet sisältävät valtakunnallisesti merkittäviä Natura-alueita ja maakunnallisesti merkittäviä S-, SL- ja MY-alueita.

Merkintä sallii maa- ja metsätalouskäytön, maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen haja- ja loma-asutuksen sekä jokamiehenoikeudella tapahtuvan

7-6 luo-alue / 22.1.2007
Siikaisten kunta suuntautuu myönteisesti omistamiensa Toivola RN:o 1:30 tilan Katselman palstan sekä Åback RN:o 1:31 -tilojen liittämiseen muodostettavaan luo-alueeseen.

7-7 Ohjeellinen moottorikelkkareitti / 22.1.2007
* Maakuntakaavaan tulee lisätä ohjeellisen moottorikelkkareittinä ja ylilimaakunnallisena yhteystarpeet reitit Siikaisten kirkonkylästä Isojoelle sekä Honkajoelle.

8 18.10.2006 **Huittisten kaupunki**

8-1 Metsien käyttö suojelu- ja virkistysalueilla
Virkistysaluevarauksiin sisältyy laajoja metsäalueita. Määräyslunnoksessa ei ole kuitenkaan otettu kantaa alueiden tavanomaiseen maa- ja metsätaloukseen. Suojelu- (S) ja virkistysalueilla (V) tulisi normaali maa- ja metsätaloukseen olla sallittua.

virkistyskäytön. Merkintää liitettäväksi esitetty suunnittelumääräys ei kuitenkaan aiheuta uhkaa metsätalouden harjoittamiselle suojelualueiden ulkopuolisilla alueilla.

Eräissä viher- ja virkistysverkkoselvityksestä saaduissa kommentteissa on esitetty myös selvitykseen sisältyvien luo-osa-alueiden laajennuksia sekä uusia luo-alueita (ks. kommentti 20-3).

Merkitään tiedoksi.

Moottorikelkkaurien runkoreitistöön lisätään ylilimaakunnallinen yhteystarvemerkitä Siikainen - Merikarvia -reitiltä suuntautuen Etelä-Pohjanmaalle. Yhteys täydentää osaltaan pohjoiseen suuntautuvaa runkoreitistöä. Ohjeellinen yhteystarve linjataan Isojoelle johtavan tien länsipuolitse.

Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetään ohjeellisen moottorikelkkareitistön ylilimaakunnalliset yhteystarpeet sekä maakunnan sisäinen moottorikelkkailun ns. runkoreitistön. Runkoreitistössä on esitetty Siikaisten keskustasta pääyhteydet sekä Merikarvialle että Kankaanpähän. Honkajoen suuntaan ei esitetä yhteystarvetta.

Maakuntakaavan suojelualueilla (S) ei ole mahdollista harjoittaa metsälain mukaista metsätaloutta, koska metsälaki ei ole voimassa näillä alueilla. Suojelualueille on esitetty suojelumääräys, jonka mukaan "alueella ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä tai hankkeita, jotka voivat olennaisesti vaarantaa tai heikentää alueen suojeluarvoja." Suojelualueen toteutus tapahtuu maakuntakaavaa yksityiskohtaisemman maankäytön suunnittelun mm. kuntakaavoituksen yhteydessä.

Maakuntakaavaan esitettävälle suojelu- (S), luonnonsuojelualueille (SL) sekä Natura 2000-verkostoon kuuluville alueille esitetään yleismääräystä, jonka mukaan "alueiden maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee alueelliselle ympäristökeskukselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen."

Metsälaki on voimassa maakuntakaavan virkistysalueilla (V). Kaavamerkintä ei aiheuta rajoituksia alueiden maa- ja metsätaloukseen. Virkistysalueiden suunnittelumääräyksessä esitetään, että "erityistä huomiota tulee kiinnittää alueen pääasialliseen käyttötarkoitukseen

Kirjauspv	Kommenttoija	vastaus
kommentti		
8-2	<p>Huippula (S-2025) / Huittinen</p> <p>* Suojelualueen Huippula S-2025 keskelle jäävä Huippulan tila (0,3 ha) on yksityisessä omistuksessa. Oikeusvaikutteisessa Kokemäenjoen rantayleiskaavassa tila on osoitettu pientalojen rakennuspaikaksi (AP).</p>	<p>virkistysalueena sekä alueen virkistyskäytön ja virkistyskäyttöedellytysten turvaamiseen."</p> <p>Alue sisältyy Natura 2000-verkoston, jonka mukaan alue on tarkoitettu toteutettavan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella yksityiskohtaisemmalla kaavalla. Alueella sijaitsee yksityisessä omistuksessa oleva vapaa-ajan kiinteistö. Alue on jo toteutettu rantayleiskaavalla. Kohteen pienialaisuudesta ja sen vähäisestä suojelullisesta merkityksestä johtuen kohdetta ei esitetä maakuntakaavan valmisteluaineistoon erillisenä suojelukohtena.</p>
8-3	<p>Maanomistajien informointi</p> <p>Toteutuksen turvaamiseksi ja turhien erimielisyyksien välttämiseksi reittien ja alueiden varaamisesta on syytä neuvotella ja mahdollisuuksien mukaan sopia maanomistajien kanssa maakuntakaavaa laadittaessa.</p>	<p>Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä on esitetty maakuntakaavan valmisteluaineistoon ehdotettavat ohjeelliset ulkoilureitit ja niiden yhteystarpeet. Reittien tarkempi suunnittelu, maastoon merkitseminen ja toteutus tapahtuu reittitoimituksin, jossa maanomistajat ovat osallisina.</p> <p>Virkistysalueet on ensisijaisesti varattu kuntien, valtion, seurakuntien sekä yhtiöiden omistamille alueille kuntakyselyn perusteella. Virkistysalueiden tarkempi suunnittelu ja toteutus tapahtuu yksityiskohtaisemman suunnittelun mm. kuntakaavoituksen yhteydessä.</p>
		<p>Maakuntakaavan valmisteluaineisto asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville mm. maanomistajien mielipiteiden kuulemista varten. Em. lainkohta edellyttää, että "suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehtoista kaavaa valmisteltaessa tiedotetaan niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta."</p>
		<p>Maakuntakaavaehdotus asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n ja -asetuksen 12 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville. "Maakuntakaavaehdotus on pidettävä kaava-alueen kunnissa julkisesti nähtävillä vähintään 30 päivän ajan. Kuntien jäsenillä ja osallisilla on oikeus mielipiteen ilmaisemiseen (muistutuksen antamiseen) kaavaehdotuksesta. Muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa, on ilmoitettava perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen."</p>
8-4	<p>Omarantaiset rantatontit asemakaava-alueella</p> <p>Asemakaava-alueilla omarantaisten tonttien muodostaminen ja rakentaminen on osoittautunut ongelmaksi, koska seutukaavaan sisältyy yleismääräys, jonka mukaan yksityiskohtaisessa kaavoituksessa tulee rantavyöhyke osoittaa ensisijaisesti virkistysalueiksi tai muiksi vapaiksi rannoiksi. Ranta tulisi voida osoittaa osittain myös omarantaiseksi</p>	<p>Yleismääräys käsitellään maakuntakaavan taajamatoimintojen aluevarausmerkintöjen ja -määräysten suunnittelun yhteydessä.</p>

Kirjauspv	Kommenttoija	vastaus
	kommentti	
	tonttimaaksi edellyttäen, että rantavyöhykkeeltä varataan riittävästi vapaa-alueita myös kaikkien kuntalaisten käyttöön.	
8-5	Ohjeelliset ulkoilureitit Kunnat tulisi sitouttaa ylikunnallisten reitistöjen toteuttamiseen siten, että reitit toteutuvat yhtenäisinä ja saman tasoisina kunnasta toiseen.	Kommentissa esitettyä toimintatapaa on syytä edistää sekä maakuntaliiton että kuntien toimesta. Ylikunnallisten reittien tarkempi suunnittelu ja toteutus tapahtuu yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla esim. reittitoimituksin, jossa mm. kunnat ja maanomistajat ovat osallisina.
8-6	Maakuntakaavan mittakaava / esitystarkkuus Maakuntakaavan 1:100 000 kartta-aineistosta on suojelualueiden rajausten täsmällinen tulkinta erittäin hankalaa.	Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 9 §:n 1 mom:n mukaan "maakuntakaava esitetään kartalla tai kartoilla sellaisessa mittakaavassa, että niistä alueiden käytön ohjaustarve huomioon ottaen ilmenevät tarkoituksenmukaisella tavalla alueiden käytön periaatteet, tarpeelliset alueet ja kaavan muu sisältö." Maakuntakaavan esitystapaa koskevan ohjeistuksen (ympäristöministeriö, opas 6 / 2002) mukaan "maakuntakaava voidaan esittää mittakaavassa 1:100 000 - 1:250 000." Satakunnan maakuntakaava on päätetty esittää mittakaavassa 1:100 000. Maakuntakaavan esitystavasta riippumatta esitettävien maankäyttöratkaisujen on tarkoitettu täsmentyvän yksityiskohtaisemman suunnittelun mm. kuntakaavoituksen tai lupamenettelyn yhteydessä.
9 20.10.2006	Luvian kunnan ympäristötoimi	
9-1	Ulkoilureitti Susisuolta Laitakariin / Luvia * Porista Susisuon majalta Luvian Laitakariin merkitty ohjeellisen ulkoilureitin yhteystarpeen korvaaminen ohjeellisen reitin merkinnällä, koska ko. reitti on jo kokonaisuudessaan merkitty maastoon.	Kommenttiin perustuen ohjeellisen retkeilyreitit yhteystarvemerkintä muutetaan ohjeellisen ulkoilureitin merkinnäksi ko. reitin osalla.
9-2	Sunaskerissa sijaitseva uimaranta / Luvia Selvityksen sivulla 31 kartalla 3 (seutukaavan ulkopuoliset uimarannat) Sunaskeriin merkitty uimaranta tulee poistaa, koska uimaranta on ranta-asemakaavan mukaan tarkoitettu vain Sunaskerissa sijaitsevan kahden korttelin käyttöön.	Selvityksen sivulla 31 kartassa 3 on esitetty kuntakyselyn tulosten mukaan kuntien ilmoittamat Satakunnan seutukaavan 5 ulkopuoliset uimarannat teemakarttana. Uimarannat ovat virkistyskäytön kannalta ensisijaisesti paikallisesti merkittäviä ja ne palvelevat lähinnä sijaintikuntansa asukkaita. Uimarantoja ei sisällytetä maakuntakaavan valmisteluaineistoon.
10 23.10.2006	Köyliön kunta	
10-1	S- ja SL-alueet Köyliön kunnan osalta ei uusia suojelu- ja luonnonsuojelualueita tule sisällyttää ehdotukseen, koska Natura 2000 ja sen toteuttaminen ovat vielä keskeneräisiä ja tulevaa suomalaista luonnonsuojelupolitiikkaa tullaan tulevaisuudessa suurella todennäköisyydellä linjaamaan Eteläisen Suomen metsiensuojelussa (METSU) tehtyjen kokeilujen ja siitä saatujen hyvien kokemusten pohjalta.	Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan (valtioneuvosto 2000) "alueidenkäytöllä tulee edistää elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä sekä ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden välillä. Alueidenkäytön suunnittelussa on lisäksi otettava huomioon ekologisesti merkittävät ja yhtenäiset luontoalueet."

Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan "maakuntakaavassa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet." Maakuntakaavassa on kiinnitettävä erityistä huomiota mm. "alueiden käytön ekologiseen kestävyYTEEN sekä luonnonarvojen vaalimiseen." Luonnonarvojen vaalimisen tarpeet maakuntatasolla määritellään maakunnallisten ja seudullisten luonnonarvojen tunnistamisen ja osoittamisen kautta siten, että nämä luonnonarvot voidaan kohtuullisella tavalla turvata.

Maakuntakaavan sisältöä koskevan ohjeistuksen (ympäristöministeriö, opas 10, 2003) mukaan "maakuntakaavassa voidaan valtakunnallisiin suojeluohjelmiin ja -päätöksiin kuuluvien alueiden ohella osoittaa myös muita, maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaiksi todettuja luonnonalueita suojelualuemerkinnoilla."

Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetyt Satakunnan seutukaavaan 5 nähden uusiksi suojelu- ja luonnonsuojelualueiksi sekä entisten S- ja SL-alueiden laajennukset ja rajaustarkistukset perustuvat mm. Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998 sekä kuntien kaavoihin. Alueiden rajauksista ja toteutuksesta on neuvoteltu Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.

Vapaaehtoisuuteen perustuvat suojelumenetelmät ovat merkittäviä, erityisesti pienialaisten suojelualueiden toteuttamistapoja.

11 25.10.2006 **Kokemäen kaupunki**

11-1 Ei huomautettavaa

Viher- ja virkistysverkkoselvityksen 2005 - 2006 luonnokseen Kokemäen kaupungilla ei ole oleellista huomauttamista.

Merkitään tiedoksi.

11-2 Hassalanniemi (MU-344) / Kokemäki

Kokemäen kaupunki pitää hyvänä Hassalanniemen kaavamerkinän muutosesitystä, joka on kaupungin toivomuksen mukainen.

Merkitään tiedoksi.

12 25.10.2006 **Satakunnan riistanhoitopiiri**

12-1 S- ja SL-alueet

Maakuntakaavaan tulee ottaa ainoastaan valtakunnallisiin suojeluohjelmiin ja Natura 2000:n kuuluvat alueet sekä poistaa esitetyt uudet luonnonsuojelualueet sekä vanhojen alueiden laajennukset.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan (valtioneuvosto 2000) "alueidenkäytöllä tulee edistää elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä sekä ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden välillä. Alueidenkäytön suunnittelussa on lisäksi otettava huomioon ekologisesti merkittävät ja yhtenäiset luontoalueet."

Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan "maakuntakaavassa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet." Maakuntakaavassa on kiinnitettävä erityistä huomiota mm. "alueiden käytön ekologiseen kestävyYTEEN sekä luonnonarvojen vaalimiseen."

	<p>Luonnonarvojen vaalimisen tarpeet maakuntatasolla määritellään maakunnallisten ja seudullisten luonnonarvojen tunnistamisen ja osoittamisen kautta siten, että nämä luonnonarvot voidaan kohtuullisella tavalla turvata.</p> <p>Maakuntakaavan sisältöä koskevan ohjeistuksen (ympäristöministeriö, opas 10, 2003) mukaan "maakuntakaavassa voidaan valtakunnallisiin suojeluohjelmiin ja -päätöksiin kuuluvien alueiden ohella osoittaa myös muita, maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaiksi todettuja luonnonalueita suojelualuemerkinnöillä."</p> <p>Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetyt Satakunnan seutukaavaan 5 nähden uusiksi suojelu- ja luonnonsuojelualueiksi sekä entisten S- ja SL-alueiden laajennukset ja rajaustarkistukset perustuvat mm. Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998 sekä kuntien kaavoihin. Alueiden rajauksista ja toteutuksesta on neuvoteltu Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.</p>
<p>12-2 MY-alueet Uusia MY -alueita tulee tarkastella kriittisemmin ja poistaa ne alueet, joiden säilyminen voidaan turvata muulla lainsäädännöllä, kuten luonnonarvokaupalla tai maatalouden erityisympäristötuella.</p>	<p>Viher- ja virkistysverkkoselvityksen lähtökohtana on, ettei metsälain 10 §:n mukaisia kohteita ole sisällytetty selvitykseen, eikä niitä siten myöskään ole osoitettu MY-merkinnällä.</p> <p>MY-merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on erilaisia ja erityisiä ympäristöarvoja. Maatalouden erityisympäristötukeen oikeuttavat alueet ovat yleensä varsin pienialaisia (muutamasta aarista enimmillään muutamaan kymmeneen hehtaariin), kun taas maakuntakaavan MY-alueet voivat vaihdella muutamasta hehtaarista jopa usean sadan hehtaarin laajuisiin aluekokonaisuuksiin. Metsälain 10 §:n mukaisia kohteita saattaa kuitenkin sisältyä laajoihin MY-alueisiin.</p> <p>Luonnonarvokaupalla toteutettavat alueet ovat ensisijaisesti pienialaisia, suojelu- tai luonnonsuojelualueiden kaltaisia alueita.</p>
<p>12-3 Metsästysampumaradat Metsästysampumaradat tulee ottaa maakuntakaavaan, jolloin voidaan varmistaa niiden toiminnan jatkuvuus ja ne voidaan ottaa huomioon myös muussa yhdyskuntasuunnittelussa.</p>	<p>Metsästysampumaratojen sijainti otetaan huomioon suunniteltaessa kuntien taajamien yhdyskuntarakennetta. Ampumaradat on käsitelty moottoriurheilun alueita, ampumarajoja sekä raviratoja koskevassa maakuntakaavan valmisteluvaiheen teemaraportissa.</p>
<p>13 25.10.2006 Tykistöprikaati Niinisalo 13-1 Ohjeelliset ulkoilureitit Ylimaakunnallisista tai ylikunnallisista reiteistä tai reitistöistä suuntautuvat Puolustusvoimien käytössä oleville alueille Satakunta - Pirkanmaa retkeily- ja vaellusreitti, historiallisesti arvokas Kyrönkankaan tie sekä Satakunnan elämysrautatie. Reitistöjen käyttöä koskevat haittavaikutukset Puolustusvoimien toiminnalle on tiedostettava maakuntakaavan laadinnassa. Puolustusvoimien harjoitustoiminta on harjoitusalueilla pääkäyttötarkoitus.</p>	<p>Ohjeellisten ulkoilureittien suunnittelu, maastoon merkitseminen ja toteutus tapahtuu yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla ja reittitoimituksin, jossa maanomistajat ja alueella toimijat ovat osallisina.</p>

Kirjauspv	Kommenttoija	vastaus
13-2	<p>Jämin alueen moninainen käyttö.</p> <p>Jämin alueella virkistys- luonto- ja elämysmatkailukäyttö on osin päällekkäin Puolustusvoimien harjoituskäytön , erityisesti lentotiedustelutoiminnan kanssa. Jämin alueen käyttö eri tarkoituksiin on tarpeen selvittää maakuntakaavan laadinnan yhteydessä kaventamatta Puolustusvoimien toimintamahdollisuuksia.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Puolustusvoimien käytössä olevista alueista laaditaan maakuntakaavan valmisteluvaiheessa yhteistyössä puolustusvoimien asiantuntijoiden kanssa erillisselvitys.</p>
13-3	<p>Yhteistyöryhmä</p> <p>Teemaraportin laadintaa varten koottuun yhteistyöryhmään olisi tullut kutsua Puolustusvoimien edustaja. Puolustusvoimien käyttöön vuokraamalla alueilla on huomattavaa merkitystä retkeily- ja virkistyskäytössä, jolloin raportin laadinnan yhteydessä olisi ollut mahdollista tarkastella toimintojen rajapintoja ja päällekkäisyyksiä.</p>	<p>Puolustusvoimien käytössä olevien alueiden omistus ja hallinta kuuluu Metsähallitukselle. Viher- ja virkistysverkkoselvityksen yhteistyöryhmässä on ollut Metsähallituksesta kaksi edustajaa.</p> <p>Puolustusvoimien käytössä olevista alueista laaditaan maakuntakaavan valmisteluvaiheessa yhteistyössä puolustusvoimien asiantuntijoiden kanssa erillisselvitys.</p>
14 25.10.2006	Euran kunnan kaavatoimikunta	
14-1	<p>Ei huomautettavaa</p> <p>Euran kunnan kaavatoimikunnalla ei ole erityistä kommentoitavaa viher- ja virkistysverkkoselvityksestä.</p>	Merkitään tiedoksi.
15 26.10.2006	Noormarkun kunta	
15-1	<p>Veneilijöitä palveleva kohde (V-v)</p> <p>Kahaluotoon tulee merkitä varaus veneilijöitä palvelevasta alueesta (V-v)</p>	<p>Kahaluotoon vuonna 1997 laaditussa ranta-asemakaavassa alueelle oli osoitettu venesatama ja sille johtava veneväylä. Lounais-Suomen ympäristökeskus on ranta-asemakaavan vahvistamispäätöksessään (2002) jättänyt vahvistamatta venesatama-alueen ja veneväyläksi osoitetun alueen, koska ne sijoittuvat luonnonsuojelualueelle ja Kokemäenjoen suiston Natura 2000-alueelle (FI0200079). Noormarkun kunnanhallitus valitti kaavan vahvistuspäätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi (2004) kunnanhallituksen valituksen. Kahaluoto ei sovellu maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäväksi veneilijöitä palvelevaksi kohteeksi. Edellä esitettyyn perustuen Kahaluotoon ei osoiteta maakuntakaavan valmisteluaineistossa veneilijöitä palvelevaa kohdetta (V-v).</p>
15-2	<p>Pitkäsuon itäpuol. metsäsaarekkeet (SL-2057)</p> <p>Pitkäsuon itäpuoleisten metsäsaarekkeiden suojelualue (65 ha) tulee poistaa valmisteluaineistosta. Kunta katsoo, että Pitkäsuon 448 hehtaarin suuruinen Natura-alue on riittävä.</p>	<p>Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan (valtioneuvosto 2000) "alueidenkäytöllä tulee edistää elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä sekä ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden välillä. Alueidenkäytön suunnittelussa on lisäksi otettava huomioon ekologisesti merkittävät ja yhtenäiset luontoalueet."</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan "maakuntakaavassa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet." Maakuntakaavassa on kiinnitettävä erityistä huomiota mm. "alueiden</p>

		<p>käytön ekologiseen kestävyteen sekä luonnonarvojen vaalimiseen." Luonnonarvojen vaalimisen tarpeet maakuntatasolla määritellään maakunnallisten ja seudullisten luonnonarvojen tunnistamisen ja osoittamisen kautta siten, että nämä luonnonarvot voidaan kohtuullisella tavalla turvata.</p> <p>Maakuntakaavan sisältöä koskevan ohjeistuksen (ympäristöministeriö, opas 10, 2003) mukaan "maakuntakaavassa voidaan valtakunnallisiin suojeluohjelmiin ja -päätöksiin kuuluvien alueiden ohella osoittaa myös muita, maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaiksi todettuja luonnonalueita suojelualuemerkinnöillä."</p> <p>Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetyt Satakunnan seutukaavaan 5 nähden uusiksi suojelu- ja luonnonsuojelualueiksi sekä entisten S- ja SL-alueiden laajennukset ja rajaustarkistukset perustuvat mm. Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998 sekä kuntien kaavoihin. Alueiden rajauksista ja toteutuksesta on neuvoteltu Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.</p> <p>Noormarkun Pitkäsuon itäpuoleisten metsäsaarekkeiden aluevarausesityksestä ja -varausperusteista on neuvoteltu alueen maanomistajan A. Ahlström Oy:n edustajan kanssa.</p>
16	26.10.2006	Harjavallan kaupunki/ tekn. lautak.
16-1		<p>Teknisen lautakunnan esitys KH:lle Teknisen lautakunnan esitys Harjavallan kaupunginhallitukselle.</p>
		<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Kommentit ja niihin laaditut vastaukset käsitellään Harjavallan kaupunginhallituksen antamien kommenttien yhteydessä (ks. kommentti 38-3).</p>
17	27.10.2006	Pohjanmaan liitto
17-1		<p>Merialueen veneväylä ns. Aurinkoreitti Pohjanmaan maakuntakaavassa on esitetty venematkailun kannalta tärkeää veneväylä ns. Aurinkoreitti, joka ei viher- ja virkistysverkkoselvityksessä jatku Satakunnan puolelle. Ylimaakunnallisten matkailureittien kehittämisen kannalta olisi tärkeää, että ko. reitin jatkamista myös Satakunnan puolella tutkittaisiin.</p>
17-2		<p>Valtakunnallinen pyöräreitti Pohjanmaan maakuntakaavassa on esitetty valtakunnallinen pyöräreitti, jota ei viher- ja virkistysverkkoselvityksen mukaan tulla esittämään Satakunnan maakuntakaavassa. Ylimaakunnallisten reittien kehittämisen kannalta olisi tärkeää, että valtakunnallisen pyöräilyreitit jatkamista myös Satakunnan puolella tutkittaisiin.</p>
		<p>Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä Aurinkoreitin jatkuminen Satakunnan puolella on turvattu laivaväylämerkinnällä. Merenkulkulaitoksen väyläluokituksen mukaan kulkusyvytydeltään yli 2,5 metrin väylät on selvityksessä osoitettu laivaväyliksi ja tätä matalammat väylät veneväyliksi. Matkailuun liittyvät aluevaraukset ja reitit suunnitellaan maakuntakaavan valmisteluaineistoon erillisessä selvityksessä.</p> <p>Valtakunnallisesti merkittävä polkupyöräreitistö on toteutettu ja merkitty maastoon, joten sen ylimaakunnallinen jatkuvuus Satakunnan puolella on turvattu.</p>

Kirjauspv	Kommenttoija	vastaus
18 27.10.2006	Lapin kunta	
18-1	Ei huomautettavaa Kunnanhallitus merkitsee Satakunnan viher- ja virkistysverkko selvityksen 2005 - 2006 tietoon saatetuksi, eikä sillä ole huomautettavaa selvityksen suhteen.	Merkitään tiedoksi.
19 27.10.2006	Vampulan kunta	
19-1	Metsien käyttö suojelu- ja virkistysalueilla Virkistysaluevarauksiin sisältyy laajoja metsäalueita. Määräysluonnoksessa ei ole kuitenkaan otettu kantaa alueiden tavanomaiseen maa- ja metsätaloustalouteen. Suojelu- (S) ja virkistysalueilla (V) tulisi normaali maa- ja metsätaloustaloustalouteen olla sallittua.	Maakuntakaavan suojelualueilla (S) ei ole mahdollista harjoittaa metsälain mukaista metsätaloutta, koska metsälaki ei ole voimassa näillä alueilla. Suojelualueille on esitetty suojelumääräys, jonka mukaan "alueella ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä tai hankkeita, jotka voivat olennaisesti vaarantaa tai heikentää alueen suojeluarvoja." Suojelualueen toteutus tapahtuu maakuntakaavaa yksityiskohtaisemman maankäytön suunnittelun mm. kuntakaavoituksen yhteydessä. Maakuntakaavaan esitettävälle suojelu- (S), luonnonsuojelualueille (SL) sekä Natura 2000-verkostoon kuuluville alueille esitetään yleismääräystä, jonka mukaan "alueiden maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee alueelliselle ympäristökeskukselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen." Metsälaki on voimassa maakuntakaavan virkistysalueilla (V). Kaavamerkintä ei aiheuta rajoituksia alueiden maa- ja metsätaloustalouteen. Virkistysalueiden suunnittelumääräyksessä esitetään, että "erityistä huomiota tulee kiinnittää alueen pääasialliseen käyttötarkoitukseen virkistysalueena sekä alueen virkistyskäytön ja virkistyskäyttöedellytysten turvaamiseen."
19-2	Ohjeelliset ulkoilureitit Toteutuksen turvaamiseksi ja turhien erimielisyyksien välttämiseksi reittien ja alueiden varaamisesta on syytä neuvotella ja mahdollisuuksien mukaan sopia maanomistajien kanssa maakuntakaavaa laadittaessa.	Viher- ja virkistysverkko selvityksessä on esitetty maakuntakaavan valmisteluaineistoon ehdotettavat ohjeelliset ulkoilureitit ja niiden yhteystarpeet. Reittien tarkempi suunnittelu, maastoon merkitseminen ja toteutus tapahtuu reittitoimituksin, jossa maanomistajat ovat osallisina. Virkistysalueet on ensisijaisesti varattu kuntien, valtion, seurakuntien sekä yhtiöiden omistamille alueille kuntakyselyn perusteella. Virkistysalueiden tarkempi suunnittelu ja toteutus tapahtuu yksityiskohtaisemman suunnittelun mm. kuntakaavoituksen yhteydessä. Maakuntakaavan valmisteluaineisto asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti yleisesti nähtäville mm. maanomistajien mielipiteiden kuulemista varten. Sen jälkeen kaavaehdotus asetetaan virallisesti nähtäville, jolloin kaavasta on mahdollisuus tehdä kirjallinen muistutus.
19-3	Omarantaiset rantatontit asemakaava-alueella Asemakaava-alueilla omarantaisten tonttien muodostaminen ja	Yleismääräys käsitellään maakuntakaavan taajamatoimintojen

Kirjauspv	Kommenttoja	vastaus
	kommentti	
	rakentaminen on osoittautunut ongelmaksi, koska seutukaavaan 5 sisältyy yleismääräys, jonka mukaan yksityiskohtaisessa kaavoituksessa tulee rantavyöhyke osoittaa ensisijaisesti virkistysalueiksi tai muiksi vapaiksi rannoiksi. Ranta tulisi voida osoittaa osittain myös omarantaiseksi tonttimaaksi edellyttäen, että rantavyöhykkeeltä varataan riittävästi vapaa-alueita myös kaikkien kuntalaisten käyttöön.	aluevarausmerkintöjen ja -määräysten suunnittelun yhteydessä.
19-4	Reitistöjen toteuttaminen Kunnat tulisi sitouttaa ylikunnallisten reitistöjen toteuttamiseen siten, että reitit toteutuvat yhtenäisinä ja saman tasoisin kunnasta toiseen.	Toimintatapaa on syytä edistää sekä maakuntaliiton että kuntien toimesta. Ylikunnallisten reittien tarkempi suunnittelu ja toteutus tapahtuu maakuntakaavaa yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla (esim. reittitoimituksin), jossa mm. kunnat ja maanomistajat ovat osallisina.
20 30.10.2006	Satak .Luonnonsuojelupiiri ry	
20-1	luo-alueet luo-aluemerkintä mahdollistaa alueiden ympäristöarvojen huomioonottamisen tulevissa maankäyttöratkaisuissa. Merkinnällä tulee olemaan huomattava merkitys seuraavilla EU:n ohjelmakausilla, koska erilaisia ympäristötukia tullaan ohjaamaan alueille, joilla on kaavoituksessa tunnustettuja luontoarvoja. luo-alueajaukset voisivat olla Satakunnassa laajemmatkin.	Merkitään tiedoksi.
20-2	Paikallisesti arvokkaat suojelualueet Viher- ja virkistysverkkoselvityksestä on jätetty pois paikallisesti arvokkaat suojelualueet. Ehdotamme, että niistä julkaistaan luettelo viher- ja virkistysverkkoselvityksen yhteyteen. Luettelo palvelee kuntia, maanomistajia, joiden omistamilla mailla suojelualueet sijaitsevat ja muita alueista kiinnostuneita.	Paikallisesti merkittävät suojelu- ja luonnonsuojelualueet käyvät tarkemmin ilmi Satakunnan luonnonsuojelusevityksestä 1995 - 1998, joka palvelee maakuntakaavaa yksityiskohtaisempia kaavoja, kuntien yleis- ja asemakaavoja, laadittaessa.
20-3	luo-alueiden laajennukset ja uusi luo-alue Satakunnan luonnonsuojelupiiri esittää 30.12.2006 päivätyssä kommentissaan Haapakeitaan luo-alueen merkittävää laajentamista koskien Honkajoen, Karvian, Merikarvian ja Siikaisten kuntia sekä Koskeljärven luo-alueen laajentamista. Uudeksi luo-alueeksi luonnonsuojelupiiri esittää Kuorsumaanjärven ympäristön ja Karhijärven itäpuoleisen alueen (Lavajärven) muodostamaa aluekokonaisuutta.	Maakuntakaavan tässä laadintavaiheessa ei ole mahdollista tutkia esitettyjä uusia luo-alueita tai laajennuksia. Eräissä viher- ja virkistysverkkoselvityksestä saaduissa kommentteissa on esitetty, ettei maakuntakaavassa tule osoittaa luo-osa-alueita ollenkaan (ks. kommentit 5-1 ja 51-1).
20-4	uudet luo-alueet / Suominen; Rajala Satakunnan luonnonsuojelupiirin hallituksen jäsen ja piirin sihteeri esittävät 31.10 2006 päivätyssä kommentissaan Haapakeitaan luo-alueen merkittävää laajentamista koskien Honkajoen, Karvian, Merikarvian ja Siikaisten kuntia sekä kolmea uutta luo-osa-aluetta, jotka ovat: - Kasalahti - Mankaneva (Merikarvia) - Säkyänharjun ympäristö (Köyliö, Säkyä, Vampula)	Kommentissa ei esitellä riittäviä perusteita Haapakeitaan luo-alueen laajennukselle eikä uusille luo-alueille. Maakuntakaavan tässä laadintavaiheessa ei ole mahdollista tutkia esitettyjä uusia luo-alueita tai laajennuksia.

- Kuorsumaanjärvi - Lavajärvi (Kiikoinen, Lavia)

21 30.10.2006 Vasemmistoliiton Harjavallan Yhdistys

21-1 Koivurannan virkistysalue (V-115) / Kokemäki

- * Harjavallan kaupungin omistama, Kokemäen Sääksjärven rannalla, Koivuranta-nimisellä tilalla sijaitsee kaupungin ylläpitämä leirintä- ja virkistysalue. Koivuranta on merkittävä vapaa-aikaan ja virkistykseen käytetty alue, jota käyttävät erilaiset yhteisöt, järjestöt, yritykset, seurat ja yhdistykset. Aluevaraus tulee säilyttää kaavassa virkistysalueena. Maakuntakaavassa aluetta ei tule muuttaa yksityiseen käyttöön tarkoitetuksi alueeksi.

Harjavallan kaupungista saadun tiedon mukaan Koivurannan leirintä- ja virkistysalueella (pinta-ala 2 ha) sijaitsee 9 kevytrakenteista loma-asuntoa, saunarakennus, toimistorakennus, keittiö/ ruokailukatos sekä WC-parakki. Harjavallan kaupunki on vuokrannut Koivurantaa sekä yksittäisille henkilöille, yrityksille, yhteisöille ja järjestöille asuin- / sijaintikunnasta riippumatta. Ensisijaisesti Koivuranta palvelee kuitenkin harjavaltalaisia eli on virkistyskäyttömerkitykseltään paikallinen, pienialainen virkistyskohde.

Harjavallan kaupunginhallitus on viher- ja virkistysverkkoselvityksestä antamassaan kommentissa esittänyt, että Koivurannan virkistysalueen varaus voidaan jättää pois maakuntakaavasta, koska alueella ei ole ylikunnallista merkitystä (ks. kommentti 38-3).

Edellä olevan perusteella Koivurantaa ei esitetä maakuntakaavan valmisteluaineistoon virkistysaluevarauksella.

22 30.10.2006 yksityishenkilö A

22-1 Kolvaan rajapinnan metsä (SL-2074) / Säkylä

Vastustan tilani osalta Kolvaan rajapinnan metsän ja puron SL-2074 liittämistä maakuntakaavan luonnonsuojelualuevarauksin. Alue ei kuulu luonnonsuojelulain mukaisiin metsäisiin luontotyyppeihin, mutta on metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Esitys on ylimitoitettu suhteessa kohteen ydinalueen pinta-alaan.

Puron liittäminen maakuntakaavaan virkistysalueeksi ja kohteeksi vaarantaa sen luonnontilaisena säilymisen edellytykset lisääntyneenä retkeilykuormituksena.

Puroa ei ole viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetty yleiseksi virkistysalueeksi eikä -kohteeksi.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan (valtioneuvosto 2000) "alueidenkäytöllä tulee edistää elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä sekä ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden välillä. Alueidenkäytön suunnittelussa on lisäksi otettava huomioon ekologisesti merkittävät ja yhtenäiset luontoalueet."

Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan "maakuntakaavassa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet." Maakuntakaavassa on kiinnitettävä erityistä huomiota mm. "alueiden käytön ekologiseen kestävytyteen sekä luonnonarvojen vaalimiseen." Luonnonarvojen vaalimisen tarpeet maakuntatasolla määritellään maakunnallisten ja seudullisten luonnonarvojen tunnistamisen ja osoittamisen kautta siten, että nämä luonnonarvot voidaan kohtuullisella tavalla turvata.

Maakuntakaavan sisältöä koskevan ohjeistuksen (ympäristöministeriö, opas 10, 2003) mukaan "maakuntakaavassa voidaan valtakunnallisiin suojeluohjelmiin ja -päätöksiin kuuluvien alueiden ohella osoittaa myös muita, maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaiksi todettuja luonnonalueita suojelualuemerkinnöillä."

22-2 Haittojen korvaukset maanomistajille

Selvityksessä ei ole esitetty korvausjärjestelmää maanomistajille retkeilyalueista aiheutuvien haittojen korvaamiseksi.

Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetyt Satakunnan seutukaavaan 5 nähden uusiksi suojelu- ja luonnonsuojelualueiksi sekä entisten S- ja SL-alueiden laajennukset ja rajaustarkistukset perustuvat mm. Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998 sekä kuntien kaavoihin. Alueiden rajauksista ja toteutuksesta on neuvoteltu Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.

SL-merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita. Luonnonsuojelualueiden ensisijaisena toteuttajana on valtio. Metsälain 10 §:ssä mainitut kohteet ovat yleensä varsin pienialaisia (muutamasta aarista muutamaan hehtaariin), kun taas maakuntakaavan SL-alueet ovat em. kohteisiin nähden laaja-alaisempia. Viher- ja virkistysverkkoselvityksen lähtökohtana on, ettei metsälain 10 §:n mukaisia pienialaisia kohteita ole sisällytetty selvitykseen eikä niitä siten myöskään ole esitetty SL-merkinnällä. Metsälain 10 §:n mukaisia kohteita saattaa kuitenkin sisältyä laajempiin luonnonsuojelualueisiin, kuten tässäkin tapauksessa. SL-alueisiin sisältyy myös paljon muita luonnonarvoja kuin mitä metsälain 10 §:ssä on mainittu. Satakunnan luonnonsuojeluselvityksen 1995 - 1998 mukaan Kolvaan rajapinnan metsän luonnonsuojelulliset arvot ovat luonnonmetsän tilaa lähestyvä vanha, lehtomainen metsä (vankka kuusikko), jonka läpi virtaa luonnontilainen puro.

Virkistys-, ulkoilu- ja retkeilyalueiden toteuttaminen tapahtuu maakuntakaavaa yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla. Virkistysalueiden ensisijaisina toteuttajina ovat kunnat. Virkistysalueiden ja ohjeellisten ulkoilureittien yksityiskohtaisempi suunnittelu ja toteutus tapahtuu maanomistajien suostumuksella ja myötävaikutuksella, jonka yhteydessä selvitetään myös mahdollisista haitoista aiheutuvat korvaukset.

23 31.10.2006 **MTK-Satakunta & Länsi-Suom. metsänomistajienliitto**

23-1 S- ja SL-alueet

Maakuntakaavassa tulee pidättäytyä Satakunnan seutukaavaan 5, valtakunnallisiin suojeluohjelmiin ja Naturaan nähden uusien luonnonsuojelualueiden varaamisesta ja vanhojen alueiden laajennuksista.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan (valtioneuvosto 2000) "alueidenkäytöllä tulee edistää elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä sekä ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden välillä. Alueidenkäytön suunnittelussa on lisäksi otettava huomioon ekologisesti merkittävät ja yhtenäiset luontoalueet."

Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan "maakuntakaavassa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet." Maakuntakaavassa on kiinnitettävä erityistä huomiota mm. "alueiden käytön ekologiseen kestävyys- sekä luonnonarvojen vaalimiseen." Luonnonarvojen vaalimisen tarpeet maakuntatasolla määritellään maakunnallisten ja seudullisten luonnonarvojen tunnistamisen ja osoittamisen kautta siten, että nämä luonnonarvot voidaan kohtuullisella tavalla turvata.

23-2 MY-alueet

Uusia MY-alueita tulee tarkastella kriittisesti ja poistaa alueet, jotka tulevat todennäköisesti turvatuksi muulla lainsäädännöllä, luonnonarvokaupalla tai maatalouden erityisympäristötuella.

Maakuntakaavan sisältöä koskevan ohjeistuksen (ympäristöministeriö, opas 10, 2003) mukaan "maakuntakaavassa voidaan valtakunnallisiin suojeluohjelmiin ja -päätöksiin kuuluvien alueiden ohella osoittaa myös muita, maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaiksi todettuja luonnonalueita suojelualuemerkinnöillä."

Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetyt Satakunnan seutukaavaan 5 nähden uusiksi suojelu- ja luonnonsuojelualueiksi sekä entisten S- ja SL-alueiden laajennukset ja rajaustarkistukset perustuvat mm. Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998 sekä kuntien kaavoihin. Alueiden rajauksista ja toteutuksesta on neuvoteltu Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.

Viher- ja virkistysverkkoselvityksen lähtökohtana on, ettei metsälain 10 §:n mukaisia kohteita ole sisällytetty selvitykseen, eikä niitä siten myöskään ole osoitettu MY-merkinnällä.

MY-merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on erilaisia ja erityisiä ympäristöarvoja. Maatalouden erityisympäristötukeen oikeuttavat alueet ovat yleensä varsin pienialaisia (muutamasta aarista enimmillään muutamaan kymmeneen hehtaariin), kun taas maakuntakaavan MY-alueet voivat vaihdella muutamasta hehtaarista jopa usean sadan hehtaarin laajuisiin aluekokonaisuuksiin. Metsälain 10 §:n mukaisia kohteita saattaa kuitenkin sisältyä laajoihin MY-alueisiin.

Luonnonarvokaupalla toteutettavat alueet ovat ensisijaisesti pienialaisia, suojelu- tai luonnonsuojelualueiden kaltaisia alueita.

23-3 Maanomistajien informointi

Maanomistajat haluavat tietoa omia alueitaan koskevista suunnitelmista jo valmisteluvaiheessa. Kartta-aineiston yleispiirteisyden ja kiinteistötunnusten puuttumisen vuoksi alueiden tunnistaminen ja kommentoiminen on vaikeaa. Oikeusturvan kannalta ko. menettely on vastoin vallalla olevaa käsitystä yleisestä kuulutusmenettelystä. Maanomistajilta tullevissa kommenteissa puututaan tähän epäkohtaan erittäin voimakkaasti. Tämä osaltaan lisää suojelukielteisyyttä maanomistajien keskuudessa.

Viher- ja virkistysverkkoselvitykseen sisältyvät teemakartat 1 ja 2 on laadittu 1:300 000 mittakaavaan. Maakuntakaavan mittakaava on 1:100 000, joten aluevarausten tarkempi paikantaminen on mahdollista.

Maakuntakaavan valmisteluaineisto asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville mm. maanomistajien mielipiteiden kuulemista varten. Em. lainkohta edellyttää, että "suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehtoista kaavaa valmisteltaessa tiedotetaan niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta."

Maakuntakaavaehdotus asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n ja -asetuksen 12 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville. "Maakuntakaavaehdotus on pidettävä kaava-alueen kunnissa julkisesti nähtävillä vähintään 30 päivän ajan. Kuntien jäsenillä ja osallisilla on oikeus mielipiteen ilmaisemiseen (muistutuksen antamiseen) kaavaehdotuksesta.

23-4 S- ja SL-alueet

- * Yksittäiset liittoihin tulleet kommentit koskevat Anolan kuusikkoa Nakkilassa (SL-2053), Nokarin lehtoa (SL-2047) Laviassa ja Isosuon länsipuolista lähdealuetta (SL-2075) sekä Kolvaan rajapinnan metsää ja puroa (SL-2074) Säkylässä. Kyseessä ovat SK 5:n M ja MY-alueiden muuttaminen SL-alueiksi. Kaikissa kommentteissa suhtaudutaan kielteisesti alueiden SL-merkintään maakuntakaavassa. Suojelua ei sinänsä vastusteta, mutta riittävä suojelu toteutuu ko. alueella nykyisellä lainsäädännöllä (voimassa oleva ranta-asemakaava, metsälain arvokas elinympäristö, ympäristötuki) ja mahdollisuudella luonnonarvokaupan kohteeksi.

Muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa, on ilmoitettava perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen."

Viher- ja virkistysverkko selvityksessä esitetyt Satakunnan seutukaavaan 5 nähden uusiksi tai merkinnältään luonnonsuojelualueiksi muutettaviksi esitetyt aluevaraukset perustuvat mm. Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998 sekä kuntien kaavoihin. Alueista ja niiden toteutuksesta on neuvoteltu Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.

Viher- ja virkistysverkko selvityksen lähtökohtana on, ettei esim. metsälain 10 §:n mukaisia kohteita ole sellaisenaan sisällytetty selvitykseen eikä niitä siten myöskään ole osoitettu SL-merkinnällä. Metsälain 10 §:n mukaisia kohteita saattaa kuitenkin sisältyä laajoihin SL- tai MY-alueihin.

Kommentissa luetelluista alueista Anolan kuusikko (SL-2053), Isosuon länsipuoleinen lähdealue (SL-2075) ja Kolvaan rajapinnan metsä ja puro (SL-2074) ovat vahvistettuun Satakunnan seutukaavaan 5 nähden uusia luonnonsuojelualueita. Näiden alueiden toteutus tapahtuu luonnonsuojelulla ja alueiden toteuttajana on valtio.

Nokari lehtoalue sisältyy vahvistettuun Satakunnan seutukaavaan 5 MY-alueena (MY-83). Nokarin alue osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisiksi ympäristöarvoja omaavaksi alueeksi aluevarausmerkinnällä MY ranta-asemakaavan mukaisesti (ks. kommentti 45-1).

24 31.10.2006 **Satakunnan TE-Keskus**

24-1 S- ja SL-alueet

Selvityksessä esitetään Satakunnan seutukaavaan 5 nähden Naturan ulkopuolisten suojelualueiden (13 aluetta; 1 420 ha) ja luonnonsuojelualueiden (28 aluetta; 1 040 ha) lisäyksiä. Em. lisäykset tulee poistaa selvityksestä. Uusia luonnonsuojelualueita ei ole tarpeen varata, koska mm. Natura-alueiden hankkiminen Satakunnassa on edelleen kesken ja erityisesti siksi, että Satakunta on ollut edelläkävijä ja suunnannäyttävä vapaaehtoisessa suojelussa; kuten luonnonarvokauppa ja maatalouden erityisympäristötuet.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan (valtioneuvosto 2000) "alueidenkäytöllä tulee edistää elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä sekä ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden välillä. Alueidenkäytön suunnittelussa on lisäksi otettava huomioon ekologisesti merkittävät ja yhtenäiset luontoalueet."

Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan "maakuntakaavassa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet." Maakuntakaavassa on kiinnitettävä erityistä huomiota mm. "alueiden käytön ekologiseen kestävytyteen sekä luonnonarvojen vaalimiseen." Luonnonarvojen vaalimisen tarpeet maakuntatasolla määritellään maakunnallisten ja seudullisten luonnonarvojen tunnistamisen ja osoittamisen kautta siten, että nämä luonnonarvot voidaan kohtuullisella tavalla turvata.

Maakuntakaavan sisältöä koskevan ohjeistuksen (ympäristöministeriö, opas 10, 2003) mukaan "maakuntakaavassa voidaan valtakunnallisiin

24-2

Maakuntaliiton taholta on kyseenalaista tehdä maakuntakaavaan uusia luonnonsuojelualuevarauksia, koska valtio ei ole osoittanut alueiden lunastamiseen tai hoitoon mitään varoja, jolloin alueiden korvausvastuu jää ao. kunnan maksettavaksi.

suojeluohjelmiin ja -päätöksiin kuuluvien alueiden ohella osoittaa myös muita, maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaiksi todettuja luonnonalueita suojelualuemerkinnoilla."

Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetyt Satakunnan seutukaavaan 5 nähden uusiksi suojelu- ja luonnonsuojelualueiksi sekä entisten S- ja SL-alueiden laajennukset ja rajaustarkistukset perustuvat mm. Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998 sekä kuntien kaavoihin. Alueiden rajauksista ja toteutuksesta on neuvoteltu Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.

Kuten viher- ja virkistysverkkoselvityksessä on todettu kaavoissa esitettyjen luonnonsuojelualueiden (SL) toteuttamisvastuu kuuluu ensisijaisesti valtiolle ei alueen kunnalle.

Luonnonarvokaupalla toteutettavat alueet ovat ensisijaisesti pienialaisia, suojelu- tai luonnonsuojelualueiden kaltaisia alueita.

25 31.10.2006 **yksityishenkilö B**

25-1 Isosuon lännenpuol. lähde (SL-2075) / Säkyä

Vastustan tilamme (Nikkari 783-401-14-82) osalta Isosuon lännenpuoleisen lähteen SL-2075 liittämistä maakuntakaavan luonnonsuojelualuevarauksin. Alue ei kuulu luonnonsuojelulain mukaisiin metsäisiin luontotyypeihin, mutta on metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, lähde ja tihkupinta. Esitetty aluevaraus 9 ha on ylimitoitettu, tähän alueeseen kuuluu jo merkittävä juuri perustettu taimikko.

Lähteen liittäminen maakuntakaavaan virkistysalueeksi ja kohteeksi vaarantaa sen luonnontilaisena säilymisen edellytykset lisääntyneenä retkeilykuormituksena. Lisääntyvä retkeilykuormitus vaarantaa lähteen ympäristöön perustetun taimikon kehityksen.

Lähdettä ja puroa ei ole viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetty yleiseksi virkistysalueeksi eikä -kohteeksi.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan (valtioneuvosto 2000) "alueidenkäytöllä tulee edistää elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä sekä ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden välillä. Alueidenkäytön suunnittelussa on lisäksi otettava huomioon ekologisesti merkittävät ja yhtenäiset luontoalueet."

Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan "maakuntakaavassa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet." Maakuntakaavassa on kiinnitettävä erityistä huomiota mm. "alueiden käytön ekologiseen kestävyYTEEN sekä luonnonarvojen vaalimiseen." Luonnonarvojen vaalimisen tarpeet maakuntatasolla määritellään maakunnallisten ja seudullisten luonnonarvojen tunnistamisen ja osoittamisen kautta siten, että nämä luonnonarvot voidaan kohtuullisella tavalla turvata.

Maakuntakaavan sisältöä koskevan ohjeistuksen (ympäristöministeriö, opas 10, 2003) mukaan "maakuntakaavassa voidaan valtakunnallisiin suojeluohjelmiin ja -päätöksiin kuuluvien alueiden ohella osoittaa myös muita, maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaiksi todettuja luonnonalueita suojelualuemerkinnoilla."

Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetyt Satakunnan seutukaavaan 5 nähden uusiksi suojelu- ja luonnonsuojelualueiksi sekä entisten S- ja SL-alueiden laajennukset ja rajaustarkistukset perustuvat mm. Satakunnan

25-2 Haittojen korvaukset maanomistajille

Selvityksessä ei ole esitetty korvausjärjestelmää maanomistajille retkeilyalueista aiheutuvien haittojen korvaamiseksi.

26 1.11.2006 **yksityishenkilö B**

26-1 Isosuo (MY-332) / Säkyä

Vastustan tilamme (Nikkari 783-401-14-82) osalta Isosuon MY-332 liittämistä maakuntakaavan virkistysalue- ja kohdeluetteloon. Isosuo on ojittamaton luonnontilainen suo. Suon liittäminen maakuntakaavaan virkistysalueeksi ja kohteeksi mielestäni vaarantaa sen luonnontilaisena säilymisen edellytykset lisääntyneenä retkeilykuormituksena.

26-2 Haittojen korvaukset maanomistajille

Selvityksessä ei ole esitetty korvausjärjestelmää maanomistajille retkeilyalueista aiheutuvien haittojen korvaamiseksi.

luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998 sekä kuntien kaavoihin. Alueiden rajauksista ja toteutuksesta on neuvoteltu Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.

SL-merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita. Luonnonsuojelualueiden ensisijaisena toteuttajana on valtio. Metsälain 10 §:ssä mainitut kohteet ovat yleensä varsin pienialaisia (muutamasta aarista muutamaan hehtaariin), kun taas maakuntakaavan SL-alueet ovat em. kohteisiin nähden laaja-alaisempia. Viher- ja virkistysverkkoselvityksen lähtökohtana on, ettei metsälain 10 §:n mukaisia pienialaisia kohteita ole sellaisenaan sisällytetty selvitykseen eikä niitä siten myöskään ole esitetty SL-merkinnällä. Metsälain 10 §:n mukaisia kohteita saattaa kuitenkin sisältyä laajempiin luonnonsuojelualueisiin, kuten tässäkin tapauksessa. SL-alueisiin sisältyy myös paljon muita luonnonarvoja kuin mitä metsälain 10 §:ssä on mainittu.

Satakunnan luonnonsuojeluselvityksen 1995 - 1998 mukaan Isosuon lännenpuoleisen lähteen luonnonsuojelliset arvot ovat lähde, lähdepuro ja lähdekorpi. Selvityksen mukaan alueella esiintyy koko maassa vuonna 2006 luonnonsuojeluasetuksella rauhoitettu lähdesara.

Virkistys-, ulkoilu- ja retkeilyalueiden toteuttaminen tapahtuu maakuntakaavaa yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla. Virkistysalueiden ensisijaisina toteuttajina ovat kunnat. Virkistysalueiden ja ohjeellisten ulkoilureittien yksityiskohtaisempi suunnittelu ja toteutus tapahtuu maanomistajien suostumuksella ja myötävaikutuksella, jonka yhteydessä selvitetään myös mahdollisista haitoista aiheutuvat korvaukset.

MY-merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on erilaisia ja erityisiä ympäristöarvoja. Isosuota ei ole viher- ja virkistysverkkoselvityksessä osoitettu yleiseen virkistyskäyttöön tarkoitetuksi virkistysalueeksi (V). MY-varausesitys ilmaisee, että alueeseen liittyy erilaisia ympäristöarvoja: ojittamaton, luonnontilainen, ravinnerikas suo, uhanalaisen vaaleasaran kasvupaikka.

Virkistys-, ulkoilu- ja retkeilyalueiden toteuttaminen tapahtuu maakuntakaavaa yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla. Virkistysalueiden ensisijaisina toteuttajina ovat kunnat. Virkistysalueiden ja ohjeellisten ulkoilureittien yksityiskohtaisempi suunnittelu ja toteutus tapahtuu maanomistajien suostumuksella ja myötävaikutuksella, jonka yhteydessä selvitetään myös mahdollisista haitoista aiheutuvat korvaukset.

Kirjauspvm	Kommentit	Komentoija	vastaus
27 31.8.2006	Satakuntaliiton viraston tarkistusesitys		
27-1	S-, SL- ja natura-alueiden yleismääräys Suojelu- (S), luonnonsuojelu- (SL) ja Natura 2000-verkoston sisältyville alueille (nat) annettava yleismääräys koskien lausunnonantotilaisuuden varaamista alueelliselle ympäristökeskuksella.		Maakuntakaavaan esitettävälle suojelu- (S), luonnonsuojelu- (SL) ja Natura 2000-verkoston alueille esitetään annettavaksi yleismääräys: " alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävästä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee alueelliselle ympäristökeskukselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen."
28 31.10.2006	Satakuntaliiton viraston tarkistusesitys		
28-1	Liikkumisrajoitus armeijan ampuma-alueille Puolustusvoimien käytössä olevalle ampuma- ja harjoitusaluevarauksille sijoitettaville suojelu- ja luonnonsuojelualueille annettava liikkumisrajoitusta koskeva määräys.		Suojelu- ja luonnonsuojelualueille, jotka sijaitsevat puolustusvoimien käytössä olevilla ampuma- ja harjoitusalueilla esitetään liikkumisrajoitusta koskeva määräys: "Puolustusvoimien käytössä oleville ampuma- ja harjoitusaluevarauksille sijoitettaville suojelu- (S) ja luonnonsuojelualueille (SL) on puolustusvoimien toiminnasta johtuva liikkumisrajoitus."
29 2.11.2006	A.Ahlström Oy		
29-1	S- ja SL-alueet Uusien suojeluiden varaamisessa yksityisen maanomistajan maa-alueille on noudatettava suurta harkintaa. Erityisesti sellaisia suojeluiden, jotka eivät edellytä alueen lunastamista, mutta estävät tai haittaavat huomattavasti alueen normaalia käyttöä mm. metsätalouteen, tulee välttää.		Maakuntakaavassa esitettävien luonnonsuojeluiden (SL) ensisijaisena toteuttajana on valtio. Luonnonsuojelualueet voidaan toteuttaa mm. maanomistajan omasta hakemuksesta tai hankkia valtiolle osto- tai maanvaihdon kautta. Kun alue hankitaan valtiolle luonnonsuojelualueeksi maanomistaja saa siitä korvauksen. Suojelualuemerkinnällä (S) esitetään ne alueet, jotka voidaan toteuttaa joko luonnonsuojeluiden tai muulla lainsäädännöllä. Viher- ja virkistysverkkojen osalta ehdotetut uudet suojeluiden ovat valtaosaltaan luonnontilaisia, ojittamattomia soita, joilla ei ole merkittävää metsätaloudellista arvoa.
29-2	MY-alueet		
*	Omistamillamme maa-alueille on tehty uusia MY-aluevarauksia, joiden vaikutusta alueiden metsätalouden käyttöön ei ole tarkoin selvitetty. Nämä aluevaraukset eivät ole tarkoituksenmukaisia, mikäli alueella on sallittu normaali metsätalouden käyttö; muussa tapauksessa oikeampi merkintä olisi S tai SL-merkintä. Yksityisen maanomistajan normaalia metsätalouden käyttöä ei tule estää sellaisella kaavamerkinnällä, joka ei samalla tuo yhteiskunnalle lunastusvelvollisuutta alueeseen. Näin ollen aluevaraukset MY-321 Poikeljärven Humalakorven rinnelehto, MY-325 Lampinkosken luontopolkualue ja MY-326 Kivijärvi tulee poistaa.		MY-merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalouden alueita, jotka sisältävät erilaisia kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvoja. Kyseisillä alueilla tulee erityistä huomiota kiinnittää kyseisten arvojen säilymiseen sekä ympäristönhoitoon. Alueilla on maa- ja metsätalouden harjoittaminen mahdollista ottaen huomioon kuitenkin alueeseen liittyvät luonto- ja ympäristöarvot. Koska kaavoissa osoitettavilla suojeluiden (S) ei metsälaki ole voimassa, eikä alueilla ole sellaisia luonnonsuojellisia arvoja, että alueet toteutettaisiin valtion toimesta luonnonsuojelualueina (SL), on MY-kaavamerkintä näille alueille sovelias.
			Komentissa mainitut Poikeljärven Humalakorven rinnelehto (MY-321), Lampinkosken luontopolkualue (MY-325) ja Kivijärvi (MY-326) aluevarausesitykset perustuvat Satakunnan luonnonsuojeluelälykseen

29-3 Koivukorvenkulman Isoneva (S-2071)/ Siikainen

- * Esitettyjen uusien S- ja SL-alueiden rajaukset on osin tehty niin, että alueisiin on otettu mukaan normaalissa metsätalouksikäytössä olevia alueita. Koivukorvenkulman Isonevan (S-2071) rajauksen sisäpuolella on ojitettuja suoalueita ja normaalissa metsätalouksikäytössä olevia alueita, jotka tulee rajata aluevarauksen ulkopuolelle.

29-4 Vesihelvetinoja (SL-309) / Noormarkku

- * Vesihelvetinojan (SL-309) pohjoisreunassa on hakattu alue, jonka suojelulle ei ole perusteita. Alueen luontoarvot sijaitsevat pääosin jo seutukaavassa suojellulla alueella, joten alueen laajentaminen ei ole tarpeen.

29-5 Pitkäsuon itäpuol. metsäsaarekkeet (SL-2057)

Pitkäsuon itäpuoleiset metsäsaarekkeet (SL-2057) ovat Natura 2000-alueen (Pitkäsuo) itäpuolella sijaitsevat vanhahkot metsäalueet, joilla on erittäin merkittävä taloudellinen arvo. Tällaista aluevarausta ei maakuntakaavaan tule tehdä, ellei selkeästi osoiteta, kuka suojelun maksaa.

1995 - 1998. Luontopolkualue ja Kivijärvi sijoittuvat vahvistetun Satakunnan seutukaavan 5 MU-2 alueelle (Poosjoen alue). Alueiden nykyinen kaavamerkintä MU (maa- ja metsätalouksvaltainen alue, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta) esitetään muutettavaksi ympäristöarvoja omaaviksi maa- ja metsätalouksvaltaiseksi alueiksi (MY). Esitettyistä aluevarauksista on neuvoteltu alueiden maanomistajan edustajan kanssa.

Luonnonsuojeluselvityksen mukaan Lampinkosken luontopolkualue sisältää useita eri luontotyyppisiä, kuten kosken, rantalehdon, rantakallion sekä vanhaa, komeaa metsää joukossa lahoppua. Alueella on myös kulttuurihistoriallista arvoa, jota kuvastavat muinaisen kartanoelämän jäljiltä olevat villiintyneet jalopuut (vuorijalava saarni, lehmus). Edellä olevin perustein Lampinkosken luontopolkualue esitetään maakuntakaavan valmisteluaineistoon MY-alueeksi.

Luonnonsuojeluselvityksen mukaan Kivijärvi on voimakkaasti tulviva, rakentamaton järvi, jonka saarten puusto on kookasta, paikoin esiintyy lakkapäpetäjiä, isoja kuusia ja lahoppua. Alueella esiintyvät uhanalaisina lajeina kalasääski ja kuikka. Edellä olevin perustein Kivijärvi esitetään maakuntakaavan valmisteluaineistoon MY-alueeksi.

Poikeljärven Humalkorven rinnelehto on luonnonsuojeluselvityksen aluekuvauksen mukaan monilajinen kuivahko rinnelehto. A. Ahlström Oy:ltä saadun tiedon mukaan alueella on suoritettu talvella 2006 metsän harvennushakkuita, joten sen ympäristöarvot ovat muuttuneet. Edellä olevin perustein Humalkorven rinnelehtoa ei esitetä maakuntakaavan valmisteluaineistoon MY-alueena.

Esitetystä aluevarauksesta ja -rajauksesta on neuvoteltu alueen maanomistajan edustajan kanssa. Aluerajaus tarkistetaan kommentin mukaisesti.

Esitetystä aluevarauksesta ja -rajauksesta on neuvoteltu alueen maanomistajan edustajan kanssa. Aluerajaus tarkistetaan kommentin mukaisesti.

Noormarkun Pitkäsuon itäpuoleiset metsäsaarekkeet on viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetty luonnonsuojelualueeksi. Aluevarausesitys perustuu Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998. Kuten selvityksestä käy ilmi luonnonsuojelualueiden (SL) ensisijaisena toteuttajana on valtio. Seutukaavaan nähden uusista suojelu- (S) ja luonnonsuojelualueista (SL) on neuvoteltu ympäristöministeriön ja

- 29-6 Kuollejoki-Poosjoki (MY-320) / Noormarkku
Satakunnan seutukaavaan 5 sisältyvän Kuollejoki - Poosjoki suojelualueen (S-148) aluevarausmerkinnän muuttaminen MY-320 alueeksi on hyvin kyseenalainen. Mikäli tarkoitus on sallia alueella normaalin metsätalouden harjoittaminen, ei alueella tarvita minkäänlaista aluevarausmerkintää. Muussa tapauksessa alue tulee säilyttää S-alueena.
- 29-7 Landskatan pikkusuot (MY-242) / Pori
Satakunnan seutukaavaan 5 sisältyvän maa- ja metsätalousvaltaisen ulkoilun ohjaamistarvetta omaavan Landskatan MU-242 alueen muuttaminen ympäristöarvoja omaavaksi alueeksi MY-242 on kyseenalainen. Mitä muutoksella tavoitellaan.
- 29-8 Poosjoen alue (MU-2) / Noormarkku, Pori
Aluevarauksella MU-2 (Poosjoen alue) on merkitty suuri A. Ahlström Osakeyhtiön omistama maa-alue. MU-merkinnän tulee olla sisällöltään selkeä ja sellainen, ettei sillä rajoiteta alueen käyttöä metsätalouteen. Alue tulee rajata niin, että siihen eivät sisälly alueella olevat tai siihen rajoittuvat rantakaava-alueet.
- 30 31.10.2006 **Porin Prikaati**
- 30-1 Säkyänharjun virkistyskäyttö
Selvityksen alakohdassa 5.5.5 käsiteltävällä Säkyän harjureitillä on alueen ensisijaisen käyttäjän eli puolustusvoimien tarpeet turvattava. Uusilla maankäytön rajoituksilla tai retkeilyreitistön kehittämisellä ei saa haitata puolustusvoimien lakisäätöistä koulutustoimintaa.
- Ylimaakunnallisesti merkittävänä reitistönä Säkyänharjun alueelle

Lounais-Suomen ympäristökeskuksen asiantuntijoiden kanssa.

Esitetystä aluevarauksesta ja -rajauksesta on neuvoteltu myös alueen maanomistajan edustajan kanssa.

Seutukaavan aluevarausmerkinnän S muuttaminen MY-alueeksi perustuu Satakunnan luonnonsuojeluviraston 1995 - 1998 esitykseen. Poosjoki - Lampinjoki - Pohjajoki vesistöalueen jokiosuudet valtatie 8 länsipuolella ovat Satakunnan seutukaavassa 5 osoitettu MY-alueiksi. Jokialueen osien samankaltaisuuden johdosta Kullejoki - Poosjoki osuus on perusteltu osoittaa samalla kaavamerkinnällä.

Esitetystä aluevarauksesta ja -rajauksesta on neuvoteltu alueen maanomistajan edustajan kanssa.

Seutukaavan aluevarausmerkinnän MU muuttaminen MY-alueeksi perustuu Satakunnan luonnonsuojeluviraston 1995 - 1998 esitykseen. Maa- ja metsätalousvaltaisella alueella on katsottu olevan enemmän luonto- ja ympäristöarvoja kuin ulkoilun ohjaamistarvetta. Alueella on voimassa metsälaki. MY-kaavamerkintä tuo esille, että alueella on ympäristöarvoja, jotka tulee ottaa huomioon metsäsuunnitelmia alueelle laadittaessa.

Esitetystä aluevarauksesta ja -rajauksesta on neuvoteltu alueen maanomistajan edustajan kanssa.

MU-2 (Poosjoen alue) alueen rajaus on vahvistetun Satakunnan seutukaavan 5 mukainen. Aluevarausmerkintä sallii maa- ja metsätalouden harjoittamisen. Seutukaava kuin myös maakuntakaava ei ole voimassa yksityiskohtaisemmissa kaavoissa, kuntien yleiskaavat, osayleiskaavat, asemakaavat ja ranta-asemakaavat. Seutukaava / maakuntakaava ohjaa kuitenkin tarkistettaessa, täydennettäessä tai muutettaessa kuntien kaavoja.

Esitetystä aluevarauksesta ja -rajauksesta on neuvoteltu alueen maanomistajan edustajan kanssa.

Ohjeellisten ulkoilureitien toteutus tapahtuu yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla, jossa maanomistajat ja alueella toimijat ovat osallisina.

Alueelle kohdistuvat puolustusvoimien harjoitus-, ammunta- sekä muut käyttötarpeet ja kehittämistavoitteet tutkitaan erillisessä selvityksessä yhteistyössä varuskuntien asiantuntijoiden kanssa.

Kirjauspm	Kommenttoija	vastaus
	kommentti	
	kohdistuu lisääntyviä virkistyskäytön paineita. Alue on luonteeltaan ns. monikäyttöaluetta, jolle puolustusvoimien käyttötarve on ensisijainen ja käyttö muihin tarpeisiin tapahtuu sen sallimissa rajoissa.	
30-2	Runkoreitti Porista - Säskylään Selvityksen sivulla 104 esitetystä kartassa on piirretty Yyterinharju - Säskylänharju - Virttaankangas runkoreitti. Esitettyä runkoreittiä ei voi toteuttaa esitetyllä tavalla. Kyseinen runkoreitti on linjattava yhteistoiminnassa Porin Prikaatin kanssa niin, että se ei missään vaiheessa kulje Porin Prikaatin taisteluampuma-alueella.	Selvityksen liitteessä 3 (Virkistykseen soveltuviin alueiden ja reittien saavutettavuus ja kattavuus) on esitetty yleispiirteisesti retkeilyreitistöjen tavoitteellinen reittikaavio. Yyterinharju - Säskylänharju - Virttaankangas runkoreitin linjaus on suuntaa-antava ja tavoitteellinen. Reitin tarkempi suunnittelu, maastoon merkitseminen ja toteutus tapahtuvat maakuntakaavaa yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla, jossa puolustusvoimien harjoitus-, ammunta- sekä muut käyttötarpeet otetaan huomioon.
31	3.11.2006 Eurajoen kunta	
31-1	Ei huomautettavaa Teknisen lautakunnan esityksen mukaisesti Eurajoen kunnanhallituksella ei ole kommentoitavaa Satakunnan viher- ja virkistysverkkoselvitykseen 2005 -2006.	Merkitään tiedoksi.
32	3.11.2006 Pomarkun kunta	
32-1	Ei huomautettavaa Pomarkun kunnanhallituksella ei ole erityistä huomautettavaa Satakunnan viher- ja virkistysverkkoselvityksestä 2005 - 2006.	Merkitään tiedoksi.
32-2	Melontareitti Isostajärvestä Poosjärveen * Kunnanhallitus esittää Isojärvestä Poosjärveen laskevan Salmusojan lisäämistä melontareitistöön.	Kommenttiin perustuen maakuntakaavan valmisteluaineistoon esitetään Pomarkun Siikaisten Isojärvestä Noormarkun Poosjärveen laskeva Salmusoja ohjeelliseksi melontareitiksi. Reittiosuus tukee ja täydentää Karvianjoen vesistön maakunnallisesti merkittävää melontareitistöä.
33	3.11.2006 Lavian kunta	
33-1	S- ja SL-alueet / maanomistajien informointi Suojelualue- ja luonnonsuojelualuevarausten toteuttamisen turvaamiseksi ja turhien erimielisyyksien välttämiseksi alueidenvaraamisesta on kuitenkin tarvittaessa syytä neuvotella ja mahdollisuuksien mukaan sopia maanomistajien kanssa maakuntakaavaa laadittaessa.	Maakuntakaavan valmisteluaineisto asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville mm. maanomistajien mielipiteiden kuulemista varten. Em. lainkohta edellyttää, että "suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedotetaan niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta." Maakuntakaavaehdotus asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n ja -asetuksen 12 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville. "Maakuntakaavaehdotus on pidettävä kaava-alueen kunnissa julkisesti nähtävillä vähintään 30

34 3.11.2006 **Kiikoisten kunta**

- 34-1 Tyynistönmaan vanha metsä (SL-2039)/Kiikoinen
* Tyynistönmaan vanhan metsän luonnonsuojelualuevaraus (SL-2039) tulisi poistaa, koska kyseinen alue on hakattu talvella 2005.
- 34-2 Pikku Rukajärvensuo (S-2038) / Kiikoinen
* Pikku Rukajärvensuon suojelualuevarauksen (S-2038) rajausta tulee tarkistaa ja talousmetsäalueet rajata aluevarauksen ulkopuolelle.
- 34-3 Kuorsumaanjärven pohj.ranta(SL-2040)/Kiikoine
Kuorsumaanjärven pohjoisrannan luonnonsuojelualuevarauksen (SL-2040) rajaus tulee tarkistaa ja talousmetsäalueet rajata aluevarauksen ulkopuolelle.
- 34-4 S- ja SL-alueet / maanomistajien informointi
Suojelualue- ja luonnonsuojelualuevarausten toteuttamisen turvaamiseksi ja turhien erimielisyyksien välttämiseksi alueiden varaamisesta on neuvoteltava maanomistajien kanssa.

päivän ajan. Kuntien jäsenillä ja osallisilla on oikeus mielipiteen ilmaisemiseen (muistutuksen antamiseen) kaavaehdotuksesta. Muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa, on ilmoitettava perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen."

Kommentissa esitetyin perustein Tyynistönmaan vanhaa metsää ei esitetä maakuntakaavan valmisteluaineistoon luonnonsuojelualueena (SL).

Kommentissa esitetyin perustein tarkistetaan Pikku Rukajärvensuon suojelualuerajausta.

Kuorsumaanjärven pohjoisrannan luonnonsuojelualuevaraus ei sisällä talousmetsäalueita. Aluevarausesitys perustuu Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1995, jonka esittämää aluerajausta on tarkistettu viher- ja virkistysverkkoselvityksen laadinnan yhteydessä.

Maakuntakaavan valmisteluaineisto asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville mm. maanomistajien mielipiteiden kuulemista varten. Em. lainkohta edellyttää, että "suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedotetaan niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta."

Maakuntakaavaehdotus asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n ja -asetuksen 12 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville. "Maakuntakaavaehdotus on pidettävä kaava-alueen kunnissa julkisesti nähtävillä vähintään 30 päivän ajan. Kuntien jäsenillä ja osallisilla on oikeus mielipiteen ilmaisemiseen (muistutuksen antamiseen) kaavaehdotuksesta. Muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa, on ilmoitettava perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen."

35 13.11.2006 **Metsähallitus**

- 35-1 luo-alueet
Metsähallitus pitää selvityksessä esilletuotujen luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden alueiden kaavamerkintää (luo) luonnon monimuotoisuuden säilymisen kannalta Satakunnassa merkittävänä asiana.

Merkitään tiedoksi.

Kirjauspm	Kommenttoija	vastaus
kommentti	Metsähallitus toivoo kaavamerkinnän ohjaavan luontomatkailutoimintaa niin, että palveluvarustusta voidaan suunnitellusti, luontoarvot huomioiden rakentaa.	
35-2	URPO-rata Kommentin kohdassa viitataan URPO-radon linjausta koskevaan Metsähallituksen aiemmin antamaan sidosryhmäpalautteeseen, jonka mukaan URPO-radon linjaus tulee toteuttaa siten, ettei se kulje Pinkjärven luonnonsuojelualueen eikä Lastensuon soidensuojelualueen halki. Alueella on merkitystä luontomatkailulle.	URPO-rataa koskevat maakuntakaavan valmisteluvaiheen ratkaisut on käsitelty ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyjä koskevassa "Liikennejärjestelmät ja liikenneverkko-selvityksessä. Uudella pääradan merkinnällä osoitetaan URPO-rata niiltä osin kuin se on osoitettu kuntakaavoissa tai on muutoin sijainniltaan määriteltävissä. Raideliikenteen yhteystarvemerkinällä osoitetaan se URPO-radon osuus (mm. Pinkjärven alueella), josta ei ole olemassa riittäviä selvityksiä tai suunnitelmia tai jonka sijainti ja toteutustapa ovat vielä ratkaisematta tai siihen liittyy huomattavaa epävarmuutta.
35-3	Pinkjärvi (SL-2006) / Eurajoki Metsähallitus katsoo Pinkjärvellä olevan paitsi luonnonsuojellista merkitystä maakuntatasolla myös alueellista / seudullista virkistyskäyttö- ja luontomatkailumerkitystä. Pinkjärven alueen tulisi näkyä maakuntakaavassa myös virkistysaluevarauksena.	Pinkjärvi ympäristöineen sisältyy Natura 2000-verkoston, jonka mukaan alue on tarkoitettu toteutettavan luonnonsuojelulla. Natura-alueiden merkinnän yleislinjauksen mukaisesti luonnonsuojelulla toteutettaviksi tarkoitettut alueet osoitetaan maakuntakaavan valmisteluaineistossa luonnonsuojelualueiksi kaavamerkinnällä SL. Luonnonsuojelualueita koskevaan perusteluosaan laaditaan seuraava täydennys: "Monilla laaja-alaisilla ja luontoarvoiltaan monimuotoisilla luonnonsuojelualueilla (SL) on myös valtakunnallista, maakunnallista tai seudullista merkitystä virkistys- ja matkailualueina. Tällaisia alueita ovat mm. Koskeljärvi (SL-33), Pinkjärvi (SL-2006), Puurijärvi-Isosuon kansallispuisto (SL-19), Isoneva (SL-14), Ouran saaristo (SL-298), Yyteri-Riitasaranlahti (SL-12), Yyteri (2060), Kokemäenjoen suisto (SL-13), Enskerit-Kompassikarit (SL-22) ja Mustasaarenkeitaan (SL-2072)-Kakkurilammit-Pohjasjärvi (SL-477)-Haapakeitaan (SL-4) suoaluekokonaisuus.
		Luontomatkailua koskevat alueet käsitellään maakuntakaavan valmisteluvaiheen matkailualueiden suunnittelun yhteydessä.
35-4	Isosuon lännenpuol. lähde (SL-2075) / Säkylä Isosuon lännenpuoleinen lähde (SL-2075) on Metsähallituksen metsätalouden hallinnassa oleva alue. Alueelle ei ole luonnonsuojellisia perusteita. Alueen luontoarvot turvataan metsäsuunnittelun keinoin.	Isosuon lännenpuoleisen lähteen luonnonsuojelualueen varausesitys (SL-2075) perustuu Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998. Selvityksen aluekuvauksen mukaan "alue sisältää luonnontilaisen lähteen ja siitä lähtevän lähdepuron sekä lähdekorpijuotteen." Alueen luonnonsuojelliset arvot ovat lähde, lähdepuro ja lähdekorpi. Selvityksen mukaan alueella esiintyy koko maassa luonnonsuojeluasetuksella rauhoitettu lähdesara. Edellä mainitun perustein alue esitetään maakuntakaavan valmisteluaineistoon luonnonsuojelualueena (SL).
35-5	Alhonkulman konsilot (SL-481) / Säkylä Alhonkulman konsilot (SL-481) on Metsähallituksen metsätalouden hallinnassa oleva alue. Alueelle ei ole luonnonsuojellisia perusteita. Alueen luontoarvot turvataan metsäsuunnittelun keinoin.	Alhonkulman konsilot (SL-481) sisältyvät Säkyänharjun Natura 2000-alueeseen ja on Naturan mukaan tarkoitettu toteutettavan luonnonsuojelulla. Natura-alueiden merkinnän yleislinjauksen mukaisesti luonnonsuojelulla toteutettaviksi tarkoitettut alueet esitetään

Kirjauspv	Kommenttoija	vastaus
kommentti		
35-6	<p>Isosuo (MY-332) / Säkyä Isosuo (MY-332) on Metsähallituksen metsätalouden hallinnassa oleva alue. Kyseisen suoalueen luontoarvot säilyvät metsäsuunnittelun keinoin (metsälakikohde, karu suo, suosaarekkeet). MY-alue esitetään poistettavaksi.</p>	<p>maakuntakaavan valmisteluaineistossa luonnonsuojelualueiksi kaavamerkinnällä SL.</p>
35-7	<p>Opetusmetsät (M-o 345, M-o 346)/ Pori, Ulvila Kullaan metsäoppilaitoksen (Porin Metsäopisto) Ulvilassa sijaisevien opetusmetsien M-o 345 ja M-o 346 opetusmetsämerkinnät tulisi poistaa. Alueet ovat normaalissa metsätalouksikäytössä, eikä opetuskäyttö edellytä eri kaavamerkintää. Muissakaan maakuntakaavoissa ei ole vastaavia merkintöjä.</p>	<p>Isosuon MY-332 aluevarausesitys perustuu Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998. MY-merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on erilaisia ja erityisiä ympäristöarvoja. MY-varausesitys ilmaisee, että Isosuon alueeseen liittyy useita, erilaisia ympäristöarvoja (ojittamaton, luonnontilainen, ravinnerikas suo, tihkupinta, uhanalaisen vaaleasaran kasvupaikka). Viher- ja virkistysverkko selvityksen lähtökohtana on, ettei metsälain 10 §:n mukaisia, pienialaisia kohteita ole sisällytetty selvitykseen. Metsälain 10 §:n mukaisia kohteita saattaa kuitenkin sisältyä laajoihin MY-alueisiin, kuten esim. Isosuo (69 ha). Edellä mainituin perustein Isosuon alue esitetään maakuntakaavan valmisteluaineistoon MY-alueena.</p> <p>Porin Metsäopiston käytössä olevista opetusmetsistä on neuvoteltu oppilaitoksen ja Satakuntaliiton viraston kesken vuonna 2003. Opetusmetsien aluevarausesitys perustuu käytyjen neuvottelujen tuloksiin. Merkinnällä halutaan turvata maakunnallisesti merkittävän Porin metsäopiston opetusmetsien käyttömahdollisuus.</p>
36 7.11.2006	Lounais-Suomen metsäkeskus	
36-1	<p>S- ja SL-alueet Satakunnan seutukaavaan 5, valtakunnallisiin suojeluohjelmiin ja Naturaan nähden uusia SL- tai S-alueita tai vanhojen alueiden laajennuksia ei tule sisällyttää maakuntakaavaan.</p>	<p>Maakuntakaavassa voidaan osoittaa metsäoppilaitosten opetus- ja harjoitusikäisiä olevia, Metsähallituksen alueita omalla kaavamerkinnällä (vert. Kanta-Hämeen maakuntakaavan vahvistuspäätös 28.9.2006).</p> <p>Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan (valtioneuvosto 2000) "alueidenkäytöllä tulee edistää elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä sekä ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden välillä. Alueidenkäytön suunnittelussa on lisäksi otettava huomioon ekologisesti merkittävät ja yhtenäiset luontoalueet."</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan "maakuntakaavassa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet." Maakuntakaavassa on kiinnitettävä erityistä huomiota mm. "alueiden käytön ekologiseen kestävyys- sekä luonnonarvojen vaalimiseen." Luonnonarvojen vaalimisen tarpeet maakuntatasolla määritellään maakunnallisten ja seudullisten luonnonarvojen tunnistamisen ja osoittamisen kautta siten, että nämä luonnonarvot voidaan kohtuullisella tavalla turvata.</p>
		<p>Maakuntakaavan sisältöä koskevan ohjeistuksen (ympäristöministeriö, opas 10, 2003) mukaan "maakuntakaavassa voidaan valtakunnallisiin</p>

36-2 MY-alueet

Uusia MY -alueita tulee tarkastella kriittisemmin ja poistaa ne alueet, joiden säilyminen voidaan turvata muulla lainsäädännöllä, kuten luonnonarvokaupalla tai maatalouden erityisympäristötuella.

suojeluohjelmiin ja -päätöksiin kuuluvien alueiden ohella osoittaa myös muita, maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaiksi todettuja luonnonalueita suojelualuemerkinnöillä."

Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetyt Satakunnan seutukaavaan 5 nähdessä uusiksi suojelu- ja luonnonsuojelualueiksi sekä entisten S- ja SL-alueiden laajennukset ja rajaustarkistukset perustuvat mm. Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998 sekä kuntien kaavoihin. Alueiden rajauksista ja toteutuksesta on neuvoteltu Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.

Viher- ja virkistysverkkoselvityksen lähtökohtana on, ettei esim. metsälain 10 §:n mukaisia kohteita ole sisällytetty selvitykseen, eikä niitä siten myöskään ole osoitettu MY-merkinnällä. Metsälain 10 §:n mukaisia kohteita saattaa kuitenkin sisältyä laajoihin MY-alueisiin.

MY-merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on erilaisia ja erityisiä ympäristöarvoja. Maatalouden erityisympäristötukeen oikeuttavat alueet ovat yleensä varsin pienialaisia (muutamasta aarista enimmillään muutamaan kymmeneen hehtaariin), kun taas maakuntakaavan MY-alueet voivat vaihdella muutamasta hehtaarista jopa useaan sadan hehtaarin laajuisiin aluekokonaisuuksiin.

Luonnonarvokaupalla toteutettavat alueet ovat ensisijaisesti pienialaisia, suojelu- tai luonnonsuojelualueiden kaltaisia alueita.

37 7.11.2006 **Kankaanpään kaupunki /ympäristölautakunta**

37-1 Maakuntakaavan mittakaava / esitystarkkuus

Yleispiirteisydestään johtuen maakuntakaavan ohjausvaikutus detaljikaavoitukseen tulee nyt voimassa olevaan seutukaavaan verrattuna olemaan vähäisempi virkistysalueiden ja -reittien osalta.

Merkitään tiedoksi.

37-2 S- ja SL-alueet

Suojelualueiden ja suojelumääräysten osalta tulkinta tulee olemaan täsmällisempää, minkä vuoksi suojelualueiden rajaukset tulisi esittää laadittavassa maakuntakaavassa huomattavasti tarkemmin kuin nyt kommentoitavana olevassa viher- ja virkistysverkkoselvityksessä. Tästä syystä ennen uusien suojelualueiden ottamista maakuntakaavaa, tulisi niistä myös selkeästi informoida maanomistajia suunnittelun vuorovaikutusperiaatteen mukaisesti.

Viher- ja virkistysverkkoselvitykseen sisältyvät teemakartat 1 ja 2 on laadittu 1:300 000 mittakaavaan. Maakuntakaavan mittakaava on 1:100 000, joten aluevarausten tarkempi paikantaminen on mahdollista.

Maakuntakaavan valmisteluaineisto asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville mm. maanomistajien mielipiteiden kuulemista varten. Em. lainkohta edellyttää, että "suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehtoista kaavaa valmisteltaessa tiedotetaan niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta."

Maakuntakaavaehdotus asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n ja -asetuksen 12 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville. "Maakuntakaavaehdotus on pidettävä kaava-alueen kunnissa julkisesti nähtävillä vähintään 30 päivän ajan. Kuntien jäsenillä ja osallisilla on oikeus mielipiteen ilmaisemiseen (muistutuksen antamiseen) kaavaehdotuksesta. Muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa, on ilmoitettava perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen."

38 9.11.2006 **Harjavallan kaupunki**

38-1 Näyhälänniemi (V-61) / Harjavalta

Näyhälänniemeä ei tule osoittaa maakuntakaavassa virkistysalueeksi. Aluetta ei käytetä eikä kaupungilla suunnitelmissa ole käyttää virkistysalueena siten, että se edellyttäisi varausta maakuntakaavaan. Harjavallan kaupunki on keskittänyt viher- ja liikuntapalvelut Hiittenharjun alueelle.

Näyhälänniemi on vahvistetussa Satakunnan seutukaavassa 5 osoitettu lähivirkistysalueeksi aluevarauksella (VL-61). Virkistysalueita koskevan kuntakyselyn yhteydessä kaupunki esitti aluevarauksen säilyttämistä Harjavallan keskustaajaman osayleiskaavan mukaisesti urheilu-, virkistys- ja vapaa-ajan keskusten alueena.

Näyhälänniemi on yksi harvoista Kokemäenjokeen rajoittuvista virkistysalueista, jolla on ylikunnallista merkitystä mm. Kokemäenjoen ohjeellisen melontareitin sekä jokiranta-alueen käytön kannalta. Näyhälänniemi liittyy kiinteästi valtakunnallisesti merkittävään, vahvistettuun seutukaavaan sisältyvään, kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen Maahengen temppelin - Harjulan - Emil Cedercreutzin museon aluekokonaisuuteen (kh-39). Edellä esitetyin perustein Näyhälänniemi esitetään maakuntakaavan valmisteluaineistoon virkistysalueena (V).

38-2 Pirkkalan virkistysalue (V-94) / Harjavalta

- * Pirkkalaa ei tule osoittaa maakuntakaavassa virkistysalueeksi. Ko. virkistysalueella ei ole kuntarajoja ylittävää virkistyskäyttöä.

Virkistysaluevaraus tutkitaan taajama-alueiden toimintojen aluevarausten yhteydessä.

38-3 Koivurannan virkistysalue (V-115) / Kokemäki

- * Kokemäellä sijaitsevan Koivurannan virkistysalueen varaus voidaan Harjavallan kaupungin kannalta jättää pois maakuntakaavasta. Alueen nykyisen virkistystoiminnan jatkaminen tai rakennusten kunnostaminen ei edellytä varausta maakuntakaavassa. Aluevarauksen poistamista puoltaa myös se, että alue on pääasiassa yhden kunnan käytössä, eikä sillä ole ylikunnallista merkitystä.

Harjavallan kaupungista saadun tiedon mukaan Koivurannan leirintä- ja virkistysalueella (pinta-ala 2 ha) sijaitsee 9 kevytrakenteista loma-asuntoa, saunarakennus, toimistorakennus, keittiö/ ruokailukatos sekä WC-parakki. Harjavallan kaupunki on vuokrannut Koivurantaa sekä yksittäisille henkilöille, yrityksille, yhteisöille ja järjestöille asuin- / sijaintikunnasta riippumatta. Ensisijaisesti Koivuranta palvelee kuitenkin harjavaltaisia eli on virkistyskäyttömerkitykseltään paikallinen, pienialainen virkistyskohde.

Edellä olevan perusteella Koivurantaa ei esitetä maakuntakaavan valmisteluaineistoon virkistysaluevarauksella.

39 15.11.2006 **Porin kaupunki**

39-1 Virkistysalueiden riittävyys

Selvityksen otsakkeena on virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys. Siihen ei kuitenkaan selvityksessä ole tässä vaiheessa vastausta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan maakuntakaavan laadinnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota "virkistykseen soveltuvien alueiden

Kirjauspm	Kommenttoija	vastaus
kommentti	Epäselvää on, miten virkistysalueiden riittävyys määritellään.	riittävyteen."
39-2 S- ja SL-alueet	<p>Aikaisempiin seutukaavoihin verrattuna on todettava, että merkittävimmät muutokset virkistysalueiden osalta ovat vuosien varrella olleet virkistysalueiden muuttaminen suojelualueiksi ja suojelualueiden laajentaminen alueille, jotka ovat myös virkistyskäytössä. Seutukaavoituksella alkujaan virkistysalueiksi osoitetut laajat Saanteen niemen pääosa, Enskerit, Kuuminaistenniemen ja saariston osat ja nyt jopa Yyteri on osoitettu tai ollaan osoittamassa suojelualueiksi. Keskeinen kysymys Porin kannalta on, miten maakunnan suunnittelussa valtakunnalliset tavoitteet sovitetaan yhteen maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa.</p>	<p>Viher- ja virkistysverkkoselvityksen tarkoituksena on ollut virkistysalueiden inventointi maakuntakaavan laadintaa varten. Selvityksen luvussa 8. on tarkemmin käsitelty virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyyden määrittelyä sekä liitteessä 3. verkoston saavutettavuutta ja kattavuutta Satakunnassa.</p> <p>Satakunnan seutukaavassa 5 (vahvistettu v. 1999) pääosa Saanteen niemestä, Enskerit, Kuuminaisten niemenkärki sekä sen edustalla sijaitsevat saariston osat on osoitettu joko suojelu- (S) tai luonnonsuojelualueiksi (SL). Kaikki em. alueet sisältyvät luonnonsuojelulaila toteutettavaksi esitettyihin Natura 2000-verkoston alueisiin, ja niiden rajaukset noudattavat Natura 2000- verkoston rajauksia. Tämän johdosta seutukaavan aluerajauksia on viher- ja virkistysverkkoselvityksessä tarkistettu.</p> <p>Yyterin santojen alue sisältyy valtioneuvoston esitykseen Natura 2000-verkoston alueeksi (FI0200080; FI0200151) ja alue toteutetaan luonnonsuojelulaila (Isl). Yyterin alueen maakuntakaavan varauksesta ja merkinnästä käydyissä neuvotteluissa (27.1. ja 4.5.2006) valtion ympäristöhallinto on esittänyt kantanaan, että luonnonsuojelulaila toteutettavat Natura-alueet tulee yhtenäisesti maakuntakaavoissa osoittaa luonnonsuojelualueiksi (SL). Edellä esitetyin perustein Yyterin santojen alue on esitetty merkittävän luonnonsuojeluvarauksella (SL).</p> <p>Koska Yyterin alue on geomorfologisilta, maisemallisilta ja kulttuurihistoriallisilta ominaisuuksiltaan ja arvoiltaan sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti merkittävä, ja koska alueella on yleisen virkistyksen ja matkailun kannalta valtakunnallista merkitystä, alueen kaavamerkintään on liitetty erillinen suunnittelumääräys: "Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, ettei alueen suojeluperusteina olevia, Naturen luonnonarvoja heikennetä tai vaaranneta. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen geologisiin ja ekologistiin ominaisuuksiin, maisemapiirteisiin sekä kulttuuriperintöön. Suunnittelulla tulee lisäksi edistää valtakunnallisesti merkittävän virkistys- ja matkailualueen kehittämisedellytyksiä."</p>
39-3 Virkistyskäyttö	<p>Virkistyskäyttö tulee maakuntakaavassa tuoda selkeämmin esille. Koska viranomaisien on pyrittävä edistämään maakuntakaavan toteuttamista (MRL 32 §), on maakuntakaavassa myös riittävästi selvitettävä, mitä tämä käytännössä tarkoittaa. Alueilla Kokemäenjoen suisto S-2054 ja SL-13, Preiviikinlahti S-2066 ja SL-12 sekä Enskerit-Kompassikarit SL-22 tulee maakuntakaavaan liittää esim. seuraava määräys: Alueiden yksityiskohtaisessa suunnittelussa ja rakentamistoimenpiteissä on erityistä huomiota kiinnitettävä virkistysmahdollisuuksien säilyttämiseen ja turvaamiseen.</p>	<p>Kommentissa mainitut suojelu- ja luonnonsuojelualueet sisältyvät kaikki Natura 2000-verkostoon. Valtion luonnonsuojeluviranomaisen laatiessa alueille käyttö- ja hoitosuunnitelmia voidaan maakuntakaavaa yksityiskohtaisemmin yhteensovittaa alueilla suojelu ja virkistystoiminnot.</p>

39-4 Yyterin sannat (SL-2060) / Pori

Yyterin sannat tulee maakuntakaavassa osoittaa SL-2060 suojelualueen sijaan virkistysalueeksi kuten seutukaavassa 5, jonka ympäristöministeriö on vahvistanut Natura 2000-verkostosta päättämisen jälkeen.

Seutukaavan 5 Natura -päätöksen vastaiset kohteet kumottiin. Yyterin osalta ympäristöministeriö on käyttötarkoituksen ratkaissut.

Satakunnan seutukaava 5 hyväksyttiin kesäkuussa 1996, jonka ympäristöministeriö vahvisti tammikuussa 1999. Satakunnan seutukaavan 5 Yyterin virkistysaluevaraus pohjautui pääosin vuonna 1989 vahvistettuun Satakunnan seutukaavaan 3. Ympäristöministeriö ei seutukaavan vahvistuspäätöstä tehdessään voinut ottaa huomioon Natura 2000-verkoston aluevarausesityksiä ja toteutustapoja, koska Natura-alueet eivät sisällyneet seutukaavaan.

Valtioneuvosto on tehnyt Periviikinlahden Natura-alueita (F10200080 ja F10200151) koskevan päätöksen 20.8.1998, jolla alueet ehdotetaan sisällytettäväksi Suomen Natura 2000-verkostoon. Euroopan Unionin komissio on hyväksynyt Suomen Natura 2000-verkosto vuonna 2005.

Natura 2000-verkostoon sisältyvä Yyterin santon alue toteutetaan Naturan mukaisesti luonnonsuojelulla. Yyterin alueen maakuntakaavan varauksesta ja merkinnästä käydyissä neuvotteluissa (27.1. ja 4.5.2006) valtion ympäristöhallinto on esittänyt kantanaan, että luonnonsuojelulla toteutettavat Natura-alueet tulee yhtenäisesti maakuntakaavoissa osoittaa luonnonsuojelualueiksi (SL). Edellä esitetyin perustein Yyterin santon alue on esitetty merkittävän luonnonsuojeluvarauksella (SL).

Koska Yyterin alue on geomorfologiselta, maisemalliselta ja kulttuurihistorialliselta ominaisuuksiltaan ja arvoiltaan sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti merkittävä, ja koska alueella on yleisen virkistykseen ja matkailun kannalta valtakunnallista merkitystä, alueen kaavamerkintään on liitetty erillinen suunnittelumääräys: "Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, ettei alueen suojeluperusteina olevia, Naturan luonnonarvoja heikennetä tai vaaranneta. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen geologisiin ja ekologisiin ominaisuuksiin, maisemapiirteisiin sekä kulttuuriperintöön. Suunnittelulla tulee lisäksi edistää valtakunnallisesti merkittävän virkistys- ja matkailualueen kehittämisellä.".

Luonnonsuojelualueita koskevaan perusteluosaan laaditaan seuraava täydennys: "Monilla laaja-alaisilla ja luontoarvoiltaan monimuotoisilla luonnonsuojelualueilla (SL) on myös valtakunnallista, maakunnallista tai seudullista merkitystä virkistys- ja matkailualueina. Tällaisia alueita ovat mm. Koskeljärvi (SL-33), Pinkjärvi (SL-2006), Puurijärvi-Isosuon kansallispuisto (SL-19), Isonneva (SL-14), Ouran saaristo (SL-298), Yyteri-Riitasaranlahti (SL-12), Yyteri (2060), Kokemäenjoen suisto (SL-13), Enskerit-Kompassikarit (SL-22) ja Mustasaarenkeitaan (SL-2072)-Kakkurilammit-Pohjasjärvi (SL-477)-Haapakeitaan (SL-4) suoaluekokonaisuus.

39-5 S- ja SL-alueet

SL-alueille selvityksessä esitetty suojelumääräys on poistettava. Ilmaisia "saattaa vaarantaa tai heikentää" vastaavaa määräystä on tähän mennessä käytetty rauhoitusmääräyksiä luonnonsuojelualueita perustettaessa, jolloin on samalla päätetty, mitkä toimenpiteet alueella kuitenkin ovat sallittuja. Lähes kaiken toiminnan estävää "saattaa" määräystä ei maakuntakaavassa tule käyttää, koska sallitut toiminnot jäävät arvailujen varaan.

Selvityksessä luonnonsuojelualueille (SL) annetun suojelumääräyksen sanamuoto pohjautuu ympäristöministeriön maakuntakaavamerkintöjä ja -määräyksiä koskevan oppaan (opas nro 10 / 2003) luonnonsuojelualueille annettavaan suojelumääräysesimerkkiin. Kyseisessä määräysesimerkissä käytetään ilmaisua "saattaa vaarantaa". Vaikka ko. oppaan määräysesimerkit eivät ole sitovia eivätkä määrääviä on niitä soveltaen käytetty selvityksen määräystekstien laadinnassa. Mm. vahvistetussa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa suojelualueiden suunnittelumääräyksessä käytetään ilmaisua "saattavat vaarantaa".

Määräyksen sanamuodosta on neuvoteltu ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.

Maakuntakaavaan esitettävälle suojelu- (S), luonnonsuojelu- (SL) ja Natura 2000-verkoston alueille (nat) esitetään kohdennettavan yleismääräys, jonka mukaan "alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee alueelliselle ympäristökeskukselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen."

Luonnonsuojelualueille sijoittuvista hankkeista ja suunnitelmista on hankkeesta vastaavan selvitettävä, minkälaisia vaikutuksia ko. hankkeella on mm. Natura 2000 -verkoston alueisiin. Luonnonsuojelulain 65 §:n edellyttää "jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkityksellisesti heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottoman tai verkostoon sisällytetyn alueen luonnonarvoja, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on, jollei hankkeeseen ole sovellettava ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/94) 2 luvussa tarkoitettua arviointimenettelyä, asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaisia hankkeita tai suunnitelmia alueen ulkopuolella, joilla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkityksellisiä haitallisia vaikutuksia. Edellä mainitun perusteella hankkeesta vastaavan on siis selvitettävä vaarantaako hanke tai suunnitelma niitä suojeluarvoja, joiden johdosta alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

39-6 Kokemäenjoen tulvasuojelu

Kokemäenjoen suiston osalta maakuntakaavassa on todettava, että tulvasuojeluun on varauduttava ja tulvasuojelun järjestämistoimet eivät ole maakuntakaavan tavoitteiden vastaisia.

Satakunnan maakuntakaavan tavoiteraportissa (A:272, 2004) todetaan, että tulvasuojelu otetaan huomioon maakuntakaavan aluerakenneanalyysin tarkastelun yhteydessä.

39-7 Maakuntakaavan mittakaava / esitystarkkuus

Koska ainakin MRL:n 137 ja 173 §:n mukaisessa menettelyssä on oltava selvillä, onko alue maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualuetta, tulisi näistä aluerajauksista esittää tarkempia karttaliitteitä. Asialla on merkitystä myös mahdollisen haitan arvioinnissa (MRL 28 §). Selvityksen liitteinä olevista kartoista rajoja on mahdoton paikallistaa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 137 § koskee rakennusluvan erityisiä edellytyksiä suunnittelutarvealueella ja 173 § poikkeamismenettelyä. Viher- ja virkistysverkko selvitykseen sisältyvät teemakartat 1 ja 2 on esitetty 1:300 000 mittakaavassa.

39-8 Natura-alueiden suunnittelumääräys

Natura-alueita koskevaksi esitetty suunnittelumääräys on epämääräisenä poistettava. Asia ratkaistaan jo riittävän työläästi ja perusteellisesti luonnonsuojelulain nojalla. Maakuntakaavaan tulee liittää esim. seuraava määräys Natura-alueiden kohdalle: Erityistä huomiota on luonnonsuojelun ohella kiinnitettävä alueiden virkistysmahdollisuuksien säilyttämiseen ja turvaamiseen. Tämä määräys on tarpeen tavoitteiden yhteensovittamiseksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.

39-9 Tukkiiviiki-Reposaaren pengertie (V-192)/ Pori

Virkistysalueen V-192 ja Reposaaren taajaman välistä rajausta on syytä tarkentaa pohjoisemmaksi.

39- Yyterin virkistysalue (V-8) / Pori

Alueelta V-8 on poistettava Herrainpäivien ja Karhuluodon nykyiset loma-asuntoalueet.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 9 §:n 1 mom:n mukaan maakuntakaava esitetään kartalla tai kartoilla sellaisessa mittakaavassa, että niistä alueiden käytön ohjaustarve huomioon ottaen ilmenevät tarkoituksenmukaisella tavalla alueiden käytön periaatteet, tarpeelliset alueet ja kaavan muu sisältö.

Ympäristöministeriön suositus maakuntakaavakartan mittakaavaksi on 1:100 000 - 1:250 000. Satakunnan maakuntakaava laaditaan mittakaavassa 1:100 000.

Maakuntakaavassa esitettävät maankäyttöratkaisut täsmentyvät yksityiskohtaisemman suunnittelun, kuntakaavoituksen tai lupamenettelyn yhteydessä.

Natura-verkoston sisällyttävälle alueelle selvityksessä on esitetty seuraava suunnittelumääräys: "Alueelle tai sen läheisyyteen ei tule suunnitella toimenpiteitä, jotka voivat olennaisesti heikentää tai vaarantaa niitä alueen luonto- ja ympäristöarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura 2000-verkostoon."

Selvityksessä annetun suunnittelumääräyksen sanamuoto pohjautuu ympäristöministeriön maakuntakaavamerkintöjä ja -määräyksiä koskevaan oppaaseen (opas nro 10 / 2003). Suunnittelumääräyksellä halutaan tuoda selkeästi esille luonnonsuojelulain 10 luvussa mainitut Natura 2000-verkosta koskevat erityissäädökset. Ts. ehdotettavalla suunnittelumääräyksellä halutaan täsmentää niiden luonnonarvojen huomioon ottamista, joiden vuoksi alue kuuluu Natura-verkostoon. Suunnittelumääräyksen sanamuodosta on neuvoteltu mm. ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön edustajien kanssa.

Maakuntakaavaan esitettävälle suojelu- (S), luonnonsuojelu- (SL) ja Natura 2000-verkoston alueille (nat) esitetään kohdennettavan yleismääräys, jonka mukaan alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee alueelliselle ympäristökeskukselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.

Satakunnan seutukaavaan 5 sisältyvän virkistysalueen V-192 (Tukkiiviiki-Reposaaren pengertien) aluerajausta on tarkistettu Porin kaupungin kaavoitusosastolta keväällä 2005 saadun virkistysalueita koskevan palautteen perusteella. Aluerajaus noudattaa Reposaari-Tahkoluoto-Lampaluoto-Ämttöä osayleiskaavan virkistysalueen mukaista rajausta.

Herrainpäivien ja Karhuluodon loma-asuntoalueet sijoittuvat Yyterin virkistysalueen (V-8) sisään. Maakuntakaavan yleispiirteisyys huomioon

Kirjausvm	Kommenttoija	vastaus
kommentti		
39-	<p>Ominaisuusmerkintöjen vaikutukset</p> <p>Laaja-alaisten ominaisuusmerkintöjen alueella on tarpeen tehdä selväksi konkreettiset vaikutukset nykyiseen käyttöön ja myös muutoksiin. Liian tutuksi on tullut käytäntö, jossa vaikutukset määritellään jälkikäteen.</p>	<p>ottaen olemassa olevat loma-asuntoalueet sisältyvät Yyterin virkistysalueeseen.</p>
39-	<p>S- ja SL-alueet</p> <p>Ilman edellä kuvattuja tarkennuksia maakuntakaavassa ei Porin osalta tule esittää yhtään uutta S- tai SL-aluetta.</p>	<p>Alueiden erityisominaisuuksia ilmaisevat merkinnät ovat ns. osa-aluemerkintöjä. Viher- ja virkistysverkkoselvitykseen sisältyviä osa-aluemerkintöjä ovat mm. Natura-alueen (nat), luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen (luo) sekä kansallisen kaupunkipuiston (kp) merkinnät. Maakuntakaavassa käytettävät osa-aluemerkinnät eivät siis kuvasta alueiden päämaankäyttöä eikä merkinnöillä siten osoiteta alueita mitään erityisiä tarkoituksia tai toimintoja varten. Osa-aluemerkinnät ovat merkitykseltään informatiivisia, ja jotka tarkentuvat alueille kohdistuvien hankkeiden sekä yksityiskohtaisemman kaavoituksen yhteydessä.</p>
39-	<p>Palautteen antaminen KH:n lausuntoon</p> <p>Kaupunginhallitus edellyttää maakuntakaavan valmisteluaikataulun takia välitöntä palautetta lausunnossa mainittuihin seikkoihin.</p>	<p>Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetyt, Poria koskevat uudet suojelu- ja luonnonsuojelualuevaraukset sisältyvät joko Natura 2000-verkostoon tai perustuvat Porin kaupungin osayleiskaavoihin.</p>
39-	<p>Palautteen antaminen KH:n lausuntoon</p> <p>Kaupunginhallitus edellyttää maakuntakaavan valmisteluaikataulun takia välitöntä palautetta lausunnossa mainittuihin seikkoihin.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
40 9.11.2006	Läntisen maanpuolustusalueen esikunta	
40-1	<p>Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet</p> <p>Teemaraportin kohdassa 2.2 viitataan valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin, jotka koskevat vain kulttuuri- ja luonnonperintöä, luonnon virkistyskäyttöä ja luonnonvarojia. Teemaraportissa tulisi näkyä myös toimivaan aluerakenteeseen liittyvä erityistavoite, jonka mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvattava riittävät alueelliset edellytykset varuskunnille sekä ampuma- ja harjoitusalueille.</p>	<p>Toimivan aluerakenteen mukaiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet otetaan huomioon Satakunnan maakuntakaavan aluerakenteen suunnittelun yhteydessä.</p>
40-2	<p>Ohjeelliset ulkoilureitit</p> <p>Puolustusvoimien toiminta alueen pääkäyttäjänä Pohjankankaan - Hämeenkankaan sekä Säskylänharjun alueilla tulee selvittää selvityksen luvussa 6.1.1. Pohjankankaan - Hämeenkankaan sekä Säskylänharjun alueelle suunnitellut virkistys- ja retkeilyreitit on linjattava yhteistoiminnassa puolustusvoimien edustajien kanssa.</p>	<p>Ohjeellisten ulkoilureittien toteutus tapahtuu yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla, jossa maanomistajat ja alueella toimijat ovat osallisina.</p> <p>Alueelle kohdistuvat puolustusvoimien harjoitus-, ammunta- sekä muut käyttötarpeet ja kehittämistavoitteet tutkitaan erilliselvityksessä yhteistyössä varuskuntien asiantuntijoiden kanssa.</p>
40-3	<p>Puolustusvoimien alueet</p> <p>Puolustusvoimien käytössä olevat alueet on merkittävä kaavassa erityistoimintojen alueiksi, jonka pääkäyttäjä on puolustusvoimat.</p>	<p>Alueelle kohdistuvat puolustusvoimien harjoitus-, ammunta- sekä muut käyttötarpeet ja kehittämistavoitteet tutkitaan erilliselvityksessä yhteistyössä varuskuntien asiantuntijoiden kanssa.</p>

41 8.11.2006 **MTK Kankaanpää ry**

41-1 Maanomistajien informointi

Uusien alueiden valmistelu tulisi olla avoimempaa. Yksittäisiä maanomistajia tulisi tiedottaa henkilökohtaisesti heidän kiinteistöihinsä kohdistuvista suunnitelmista ja mahdollisista rajoituksista jo valmisteluvaiheessa. Minimivaatimus mielestämme on, että jos suunnitellaan uusia aluevarauksia, joita ei ole aikaisemmassa seutukaavassa, tulisi ko. alueen maanomistajaa informoida.

Maakuntakaavan valmisteluaineisto asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville mm. maanomistajien mielipiteiden kuulemista varten. Em. lainkohta edellyttää, että "suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedotetaan niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta."

Maakuntakaavaehdotus asetetaan maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n ja -asetuksen 12 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville. "Maakuntakaavaehdotus on pidettävä kaava-alueen kunnissa julkisesti nähtävillä vähintään 30 päivän ajan. Kuntien jäsenillä ja osallisilla on oikeus mielipiteen ilmaisemiseen (muistutuksen antamiseen) kaavaehdotuksesta. Muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa, on ilmoitettava perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen."

41-2 Maakuntakaavan mittakaava / esitystarkkuus

Nykyisistä valmisteluasiakirjoista on hyvin vaikea muodostaa kuvaa kenen maalla kaava-alue sijaitsee saati sen vaikutuksista. Esimerkiksi kartat ovat hyvin suuripiirteisiä ja epätarkkoja.

Viher- ja virkistysverkko selvitykseen sisältyvät teemakartat 1 ja 2 on laadittu 1:300 000 mittakaavaan. Maakuntakaavan mittakaava on 1:100 000, joten aluevarausten tarkempi paikantaminen on mahdollista.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 9 §:n 1 mom:n mukaan maakuntakaava esitetään kartalla tai kartoilla sellaisessa mittakaavassa, että niistä alueiden käytön ohjaustarve huomioon ottaen ilmenevät tarkoituksenmukaisella tavalla alueiden käytön periaatteet, tarpeelliset alueet ja kaavan muu sisältö.

Ympäristöministeriön suositus maakuntakaavakartan mittakaavaksi on 1:100 000 - 1:250 000. Satakunnan maakuntakaava laaditaan mittakaavassa 1:100 000.

Maakuntakaavassa esitettävät maankäyttöratkaisut täsmentyvät yksityiskohtaisemman suunnittelun tai lupamenettelyn yhteydessä.

42 14.11.2006 **Lounais-Suomen ympäristökeskus / Risto Rauhala**

42-1 Teemaraporttien esitykset / MK-luonnos

Ympäristökeskus ei voi tässä vaiheessa yksityiskohtaisesti ottaa kantaa teemaraportin liitekarttojen kohteisiin ja liiteosan kohdeluetteloihin. Asiakokonaisuudet ja intressit voidaan sovittaa yhteen vasta kaavassa, ei teemaraporteissa.

Merkitään tiedoksi.

Kirjausvm	Kommenttoija	vastaus
kommentti		
	<p>Viher- ja virkistysverkkoteemaraportin perusteella voidaan maakuntakaavaa varten tehtyä selvitystä virkistykseen, sen reitistöjen sekä luonnonarvojen osalta pitää täydennyksineen riittävinä. Keskuksella ei ole yleisellä tasolla huomautettavaa teemaraportissa kerrottuun suojelun tasoon ja luonnonsuojelukohteiden määrään. Selvityksen esitystapa on selkeä ja hyvä.</p> <p>Ympäristökeskus tähdentää, että päätös maakuntakaavan rajauksista ja kohteista tehdään vasta varsinaisessa kaavassa. Maakuntakaavan taustaselvityksiä kokoavissa teemaraporteissa ei voida tehdä maakuntakaavan ratkaisuja. Tämä on syytä ottaa huomioon kuntien, maanomistajien, edunvalvojien ja muiden sidosryhmien kanssa neuvoteltaessa.</p>	
43 15.11.2006	Ulvilan kaupunki / Pauli Kekki	
43-1	<p>Ei huomautettavaa Ulvilan kaupungilla ei ole huomautettavaa viher- ja virkistysverkkoselvitykseen.</p>	Merkitään tiedoksi.
44 24.11.2006	Rauman kaupunki	
44-1	<p>Rauman saaristo (V-24) / Rauma * Rauman saariston virkistysalueen (V-24) varauksen osalta on varauduttava Rauman sataman laajennukseen.</p>	Tarkistetaan virkistysalueen rajausta suhteessa Rauman satama-alueeseen sen jälkeen, kun sataman laajennushankkeesta on saatu käyttöön riittävästi lisäselvityksiä.
44-2	<p>Maanpää (V-215) / Rauma * Maanpään virkistysalueen (V-215) pohjoisosa rajoittuu rantaan ja on virkistyskäytössä, alueen eteläosa on rannan tuntumassa, mutta yhteyksiä rantaa ei ole, koska alueella on tiivis loma-asutus, osa alueesta soveltuu paremmin muuhun käyttöön kuin virkistysalueeksi.</p>	Virkistysalueen rajausta tarkistetaan kommentissa esitetyin perustein.
44-3	<p>Poroholma (V-446) / Rauma * Poroholman virkistysalue (V-446) - leirintäalue ja vierasvenesatama. Poroholma sisältyy Petäjäs-Syväraumanlahti-alueeseen (V-52) eikä tarvitse erillistä kohdemerkintää.</p>	Satakunnan seutukaavassa 5 Poroholma on osoitettu lähivirkistysalueeksi merkinnällä VL-446 sisältäen sekä leirintäalueen että vierasvenesataman.
<p>Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä Poroholma on esitetty veneilijöitä palvelevana kohteena (vierassatama) kohdemerkinnällä V-v-820. Poroholma on yksi merkittävimmistä, Satakunnan rannikon kehitettävistä veneilijöitä palvelevista pienvenesatamista. Kohdemerkintä esitetään säilytettävän maakuntakaavan valmisteluaineistossa.</p>		
44-4	<p>Äyhönjärvi-Pitkäjärvi (V-28) / Rauma * Äyhönjärvi - Pitkäjärvi virkistysalueen (V-28) pinta-alaa ei ole syytä muuttaa, mutta aluerajausta on tarkistettava siten, että se tukee ylikunnallisten viheralueverkostojen muodostamista.</p>	Virkistysalueen rajausta tarkistetaan maakuntakaavan taajamatoimintojen aluevarausten suunnittelun yhteydessä.

Kirjauspv kommentti	Kommenttoija	vastaus
44-5	Veneilijöitä palvelevat kohteet Veneilijöitä palvelevista kohteista (V-v) ei ole huomautettavaa.	Merkitään tiedoksi.
44-6	Natura 2000-verkosto Natura 2000-verkoston kohteista (Nat) ei ole huomautettavaa.	Merkitään tiedoksi.
44-7	S- ja SL-alueet Luonnonsuojelualueista (SL) ei ole huomautettavaa.	Merkitään tiedoksi.
44-8	Kuusisenmaa (MY-246) / Rauma * Kuusisenmaan (MY-246) kohdalla tulee ottaa huomioon Olkiluodon ydinvoimalan mahdolliset uudet aluevaraukset.	Asiasta neuvotellaan osayleiskaavan ratkaisun yhteydessä.
44-9	Perinnemaisemat (MY-p) Perinnemaisemien (MY-p) osalta ei ole huomautettavaa.	Merkitään tiedoksi.
44-	Ohjeelliset ulkoilureitit Virkistysreittien tärkeimmät ylikunnalliset yhteystarpeet tulee näyttää maakuntakaavassa, jotta ne otettaisiin huomioon esim. valtateiden suunnittelussa. Tärkeä yhteystarve on reitti valtatie itäpuolitse Kuhankuonon retkeilyalueelle. Virkistysreittien virallistaminen olisi pitkällä tähtäyksellä tärkeää, koska elinkeinonharjoittamiseen liittyvä luonnossa liikkuminen ei kuulu jokamiehenoikeuksien piiriin. Satakunnan tapaisessa maakunnassa, jossa maanomistus on monin paikoin pirstaleista, reittisuunnitteluun (yhteystarvetasolla) erityisesti varsinaisten virkistyskeskusten ulkopuolella tulisi alkaa jo maakuntakaavassa.	Merkitään tiedoksi.
45	13.10.2006 Yksityishenkilö C	
45-1	Nokari (SL-2047) / Lavia * Lavian Karhijärveen pistävää Nokarin niemennokkaa ei tule osoittaa luonnonsuojelualueeksi. Alueella on vahvistettu ranta-asemakaava, jossa alue on ositettu MY-alueeksi.	Nokarin alue osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi ympäristöarvoja omaavaksi alueeksi aluevarausmerkinnällä MY ranta-asemakaavan mukaisesti.
46	5.12.2006 Rauman Seudun Lintuharrastajat + Luonnonystävät ry	
46-1	Ekologiset yhteydet Maakuntakaavan valmistelun vakavin puute on se, että edes merkittävimpien luonnonalueiden tarpeetonta pirstoutumista ei aiota hidastaa. Ekologiset yhteydet on selvityksen luonnoksessa jätetty kokonaan huomiotta, koska niistä käytettävissä oleva tieto todetaan puutteelliseksi. Tämän asian korjaamiseksi olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin ja kaavan valmisteluvaiheen aikana varovaisuusperiaatteen mukaisesti varattava enemmän alueita suojelu- ja ympäristöarvoalueiksi.	Viher- ja virkistysverkkoselvityksen luvussa 5.7.2 on käsitelty luonnonarvoiltaan merkittävien alueiden välisiä ekologisia yhteyksiä. Kuten selvityksestä käy ilmi Satakuntaliitolla ei maakuntakaavan valmisteluaiakataulu huomioon ottaen ole riittäviä taloudellisia ja henkilöresursseja ekologisia yhteyksiä koskevan erillisselvityksen laatimiseksi valmisteluvaiheessa olevan maakuntakaavan tarpeita varten.

46-2 Rauman saaristoalue

Rauman Nurmes-Aikonmaan ja Reksaaren muodostama yhtenäinen saaristoalue tulisi varata kokonaisuudessaan ympäristöarvoalueeksi nykyisen virkistysaluevarauksen sijasta. Nykyiset erilliset suojelualuevaraukset ovat tämän arvokkaan saaristokokonaisuuden säilymisen varmistamiseksi liian pieniä. Mainitut saaret kuuluvat kokonaisuudessaan valtakunnallisesti tärkeiden lintualueiden FINIBA-verkostoon, mikä tulisi ottaa huomioon viheralueverkkoa muodostettaessa.

Viher- ja virkistysverkko selvityksen luvussa 5.4.2 on käsitelty Suomen tärkeitä lintualueita eli ns. FINIBA-verkostoon kuuluvia alueita. Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaan (opas 10 /2003) valtakunnalliset suojeluohjelmat tulee ottaa huomioon maakuntakaavan laadinnassa. FINIBA ei ole valtioneuvoston hyväksymä valtakunnallinen suojeluohjelma. Suurin osa verkostoon sisältyvistä alueista sisältyy kuitenkin joko valtakunnalliseen lintuvesien suojeluohjelmaan tai Natura 2000-verkostoon, jotka alueet on ehdotettu viher- ja virkistysverkko selvityksessä maakuntakaavan valmisteluaineistoon joko suojelu- tai luonnonsuojelualuevarauksiksi.

Kommentissa mainitut Nurmes-Aikonmaa ja Reksaaren saarenosat ovat vahvistetussa Satakunnan seutukaavassa 5 osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi aluevarauksella VR-24 (Rauman saaristo). Viher- ja virkistysverkko selvityksen esitys alueiden osoittamiseksi maakuntakaavan valmisteluvaiheen aineistossa virkistysalueeksi perustuu vahvistettuun seutukaavaan. Kyseiset saarenosat ovat myös Rauman pohjoisten rantojen osayleiskaavassa (vahvistettu 1999), keskeisen saariston osayleiskaavassa (vahvistettu 2001) ja lainvoiman 2004 saaneessa Rauman yleiskaavassa osoitettu virkistysalueiksi.

Edellä olevan perusteella kommentissa mainitut FINIBA-verkostoon kuuluvia saartenosia ei ehdoteta maakuntakaavan valmisteluaineistoon suojelu- (S) tai ympäristöarvoja omaavina maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi (MY).

46-3 FINIBA-alueet

Selvityksessä puutteellisesti huomioitujen, valtakunnallisesti tärkeät FINIBA-verkostoon kuuluvat alueet tulisi varata kokonaisuudessaan suojelu- ja ympäristöarvoalueiksi. Näitä ovat Rauman seudulla Eurajoen suisto ja Kuivalahti.

Viher- ja virkistysverkko selvityksen luvussa 5.4.2 on käsitelty Suomen tärkeitä lintualueita eli ns. FINIBA-verkostoon kuuluvia alueita. Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaan (opas 10 /2003) valtakunnalliset suojeluohjelmat tulee ottaa huomioon maakuntakaavan laadinnassa. FINIBA ei ole valtioneuvoston hyväksymä valtakunnallinen suojeluohjelma. Suurin osa verkostoon sisältyvistä alueista sisältyy kuitenkin joko valtakunnalliseen lintuvesien suojeluohjelmaan tai Natura 2000-verkostoon, jotka alueet on ehdotettu viher- ja virkistysverkko selvityksessä maakuntakaavan valmisteluaineistoon joko suojelu- tai luonnonsuojelualuevarauksiksi.

Kommentissa mainitut, linnustollisesti tärkeät Eurajoen suisto ja Kuivalahti käsittävät valtaosaltaan vesialueita, eikä niitä esitetä sisällytettäväksi maakuntakaavan valmisteluaineistoon suojelualueina (S) tai ympäristöarvoja omaavina maa- ja metsätalousvaltaisina alueina (MY).

46-4 Arvokkaat kallioalueet

Valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet tulisi lähtökohtaisesti mm. valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden perusteella varata ympäristöarvoalueiksi tai suojelualueiksi, sillä maakuntakaavan tulee luoda

Maakuntakaavan valmisteluvaiheen aineistoon esitettävät valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaat kallioalueet on käsitelty maa-ainesvarojen ja pohjavettä koskevassa erillisessä selvityksessä.

Kirjauspv	Kommenttoija	vastaus
kommentti	edellytykset geologisen monimuotoisuuden säilymiselle.	Arvokkaat kalliotalueet tulevat suojelluiksi ensisijaisesti maa-aineslain säädöksiin.
46-5	<p>Reelmäjärven metsäalue</p> <p>Rauman kaupungin omistuksessa oleva, 200 hehtaarin laajuinen Reelmäjärven metsäalue tulisi varata ympäristöarvoalueeksi. Alueen puusto on varttunut ja alueella on tehty vain paikoin ja hyvin vähän avohakkuita. Alueella on jo merkitystä virkistysalueena, sillä siellä kulkee maastoon merkitty Seitsemän järven retkeilyreitti. Alueen metsiä tulisi käsitellä harkiten ja osa niistä' jättää kokonaan luonnontilaan. Tulevaisuudessa alueen suojelullinen merkitys tulee entisestään kasvamaan yhtenäisenä metsäalueena ja ekologisen verkoston osana.</p>	<p>Komentissa mainitulle Reelmäjärven metsäalueelle ei kohdistu vahvistetun Satakunnan seutukaavan 5 aluevarauksia. Alueelle ei ole vuonna 2004 lainvoiman saaneessa Rauman kaupungin yleiskaavassa osoitettu aluevarauksia.</p> <p>Alueen luonto-, ympäristö- ja maisema-arvot voidaan ottaa huomioon alueelle metsänkätösuunnitelmaa laadittaessa ilman, että aluetta sisällytetään maakuntakaavan valmisteluaineistoon. Edellä olevan perusteella Reelmäjärven metsäaluetta ei esitetä maakuntakaavan valmisteluaineistoon.</p>
46-6	<p>Ekologinen verkosto / ekologiset yhteydet</p> <p>Satakuntaliiton tulisi vuoden 2007 aikana kohdistaa resursseja lisäinventointeihin ekologisen verkoston ja erityisesti ekologisten yhteyksien selvittämiseksi ja huomioimiseksi maakuntakaavassa maankäyttö- ja rakennuslain 5 ja 28 §:ien sekä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti.</p>	Merkitään tiedoksi.
47 12.12.2006	Jämijärven kunta	
47-1	<p>luo-aluevaraus / Jämijärvi</p> <p>* Jämijärveä koskevan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen (luo) rajausta tulee poistaa kokonaisuudessaan.</p> <p>Mikäli merkinnän poistaminen ei tule kyseeseen, tulee rajausta ja määräystä muuttaa seuraavasti:</p> <p>- Jämijärven kunnan tulevaisuuden kannalta keskeisille rakentamisen alueille ei voida sijoittaa aluevarauksia, jotka voivat jossain vaiheessa jollain tavalla rajoittaa alueiden rakentamista.</p> <p>- luo rajausta tulee poistaa Jämin ympäriltä. Jämi on kunnan keskeisin kehittämiskohde ja sille laaditussa liiketoimintasuunnitelmassa tavoitteena on saada alueelle 2 500 vuodepaikkaa, joka yhdessä Ikaalisten kylpylän kanssa muodostaisi riittävän kapasiteetin toimivan ja kannattavan matkailutoiminnan kehittymiselle. Koska pääosa majoituskapasiteetista olisi mökkejä, tulee rakentamisen tarpeisiin varata riittävät laajentumisalueet.</p> <p>- luo-rajausta tulee poistaa Jämijärven kuntakeskuksen ympäriltä. Jämijärven kunta on hankkinut ja sillä on tavoitteena hankkia maa-alueita omakotirakentamisen tarpeisiin rannan läheisyydestä.</p> <p>- luo-merkinnän määräystä tulee muuttaa siten, että siinä mainitaan, ettei se vaikuta rantarakentamisen mitoittamiseen eikä estä järven kunnostusta</p>	<p>Maakuntakaavoissa luo-osa-aluemerkinnällä osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita. Esitetyt alueet ovat maakunnallisesti merkittäviä, laaja-alaisia aluekokonaisuuksia, joilla on useita, erilaisia luonto- ja ympäristöarvoja. Merkintä on luonteeltaan informatiivinen, joka kuvastaa alueiden monimuotoisuutta ja -puolisuuksia sekä niiden erityisiä ominaispiirteitä. Luonnon monimuotoisuudesta johtuen alueilla on myös useita eri käyttötarkoituksia, kuten maa- ja metsätalous, asuminen, matkailu, virkistyskäyttö ja suojelu.</p> <p>luo-osa-aluemerkinnällä määritellyt alueet sisältävät valtakunnallisesti merkittäviä Natura-alueita ja maakunnallisesti merkittäviä S-, SL- ja MY-alueita.</p> <p>Kuten merkinnän sisällössä yksiselitteisesti mainitaan "merkintä sallii maa- ja metsätalouksikäytön, maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen haja- ja loma-asutuksen sekä jokamiehenoikeudella tapahtuvan virkistyskäytön." Merkintä ei siten vaikuta rantarakentamiseen tai tämän mitoittamiseen. Alueelle annetussa suunnittelumääräyksessä todetaan mm., että "erityistä huomiota tulee kiinnittää alueen kulttuuriympäristön ja vesiluonnon huomioon ottamiseen". Merkintä ei siis millään tavoin rajoita järven tilaa parantavia kunnostustoimia.</p> <p>Viher- ja virkistysverkkovalvotuksesta saaduissa kommentteissa on esitetty</p>

Kirjauspm	Kommenttoija	vastaus
kommentti		
ruoppaustoimin.		myös selvitykseen sisältyvien luo-osa-alueiden laajennuksia sekä uusia luo-alueita (ks. kommentti 20-3).
47-2 Niiniharjun virkistysalue (V-340) / Jämijärvi	* Virkistysalueen rajausta tulee muuttaa siten, että Jämin matkailukeskuksen kehittämisen tarpeisiin jää riittävästi rakentamiseen soveltuvaa aluetta ja syntyy virkistysyhteys Pirkanmaan suuntaan. Virkistysalue on sovitettava yhteen matkailupalveluvarauksen kanssa.	luo-osa-alueen rajausta selvitetään maakuntakaavan matkailupalveluiden ja taajamatoimintojen aluevarausten suunnittelun sekä näiden yhteensovittamisen yhteydessä.
		Jämin alueelle sijoittuva Niiniharjun virkistysalueen omistus ja hallinta kuuluu Metsähallitukselle.
		Hämeenkaan alueelle kohdistuu myös puolustusvoimien toimintaa, minkä johdosta puolustusvoimien käytössä olevista alueista laaditaan maakuntakaavan valmisteluvaiheessa yhteistyössä puolustusvoimien asiantuntijoiden kanssa erillisselvitys.
		Virkistysalueen rajausta selvitetään Hämeenkaan matkailupalveluiden aluevarausten suunnittelun sekä muiden alueelle kohdistuvien aluevarausten yhteensovittamisen yhteydessä.
		Viher- ja virkistysverkko selvityksessä on esitetty sekä ohjeellinen ulkoilureitti yhteystarpeineen että ohjeellisen moottorikelkkareitin yhteystarve Hämeenkaalle, joten virkistysyhteydet Pirkanmaan suuntaan on turvattu.
48 13.12.2006 Yksityishenkilö D		
48-1 Majamäki (SL-2041) / Kiikoinen	Satakunnan viher- ja virkistysverkko selvityksessä 2005 - 2006 on esitetty luonnonsuojelualuevarausta uudelle alueelle Majamäki (SL-2041), 14 ha. Selvityksen mukaan kyseessä on luonnontilainen, soiden ympäröimä metsäsaareke. Alueelle laaditussa metsänhoitosuunnitelmassa on 4,4 ha laajuinen, n. 100 vuotta vanha kuusikko. Kesällä 2004 alueesta on tehty maastokartoitus, jossa alue on arvioitu potentiaalisesti arvokkaaksi metsäksi, mutta lajistoltaan tavanomaiseksi. Alueella ei ole tavattu uhanalaisia tai harvinaisia lajeja. Alue on puistomaiseksi raivattu ja pikkupuusto ja osa tuulenskaadoista on poistettu. Alue ei ole kelvannut luonnonarvokaupan kohteeksi, koska alue on käsiteltyä ja liian pienialainen.	Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan (valtioneuvosto 2000) "alueidenkäytöllä tulee edistää elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä sekä ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden välillä. Alueidenkäytön suunnittelussa on lisäksi otettava huomioon ekologisesti merkittävät ja yhtenäiset luontoalueet."
	Majamäen luontotyyppi on Satakunnalle tyypillistä talousmetsää, josta ei löydy uhanalaisia eliölajeja. Aluetta ei tule esittää maakuntakaavaan luonnonsuojelualuevarauksena.	Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan "maakuntakaavassa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet." Maakuntakaavassa on kiinnitettävä erityistä huomiota mm. "alueiden käytön ekologiseen kestävyteen sekä luonnonarvojen vaalimiseen." Luonnonarvojen vaalimisen tarpeet maakuntatasolla määrittää maakunnallisten ja seudullisten luonnonarvojen tunnistamisen ja osoittamisen kautta siten, että nämä luonnonarvot voidaan kohtuullisella tavalla turvata.
		Maakuntakaavan sisältöä koskevan ohjeistuksen (ympäristöministeriö, opas 10, 2003) mukaan "maakuntakaavassa voidaan valtakunnallisiin suojeluohjelmiin ja -päätöksiin kuuluvien alueiden ohella osoittaa myös muita, maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaiksi todettuja luonnonalueita suojelualuemerkinnöillä."

		<p>Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetyt Satakunnan seutukaavaan 5 nähden uusiksi suojelu- ja luonnonsuojelualueiksi sekä entisten S- ja SL-alueiden laajennukset ja rajaustarkistukset perustuvat mm. Satakunnan luonnonsuojeluselvitykseen 1995 - 1998 sekä kuntien kaavoihin. Alueiden rajauksista ja toteutuksesta on neuvoteltu Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön asiantuntijoiden kanssa.</p> <p>Satakunnan luonnonsuojeluselvityksen 1995 - 1998 mukaan Majamäki on ollut pitkään hakkaamatta ja lähestyy luonnonmetsän tilaa ja yksi Kiikoisten kunnassa sijaitsevista vanhojen metsien kohteista.</p> <p>Lounais-Suomen metsäkeskuksesta 22.12.2006 saadun tiedon mukaan Majamäkeä ei ole maanomistajan taholta tarjottu luonnonarvokaupan kohteeksi. Alue täyttää luonnonarvokaupan luonnonsuojelubiologiset kriteerit, joten Majamäki on potentiaalinen luonnonarvokaupan kohde.</p> <p>SL-merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita. Luonnonsuojelualueiden ensisijaisena toteuttajana on valtio. Majamäen alueen suojelu voidaan toteuttaa myös luonnonarvokaupan keinoin.</p>
49	15.2.2006	Yksityishenkilö E
	49-1	Polvenkeidas (S-2020) / Honkajoki, Karvia
		<ul style="list-style-type: none">* Polvenkeitaan suoalueen eteläosaan sijoittuva Ojamaa -niminen tila RN:o 2:16 on Polvenkeitaan osalta ojitettu pelloksi. Alue ei ole enää luonnonsuojeluselvityksen aluekuvauksessa luonnehditun kaltaista, sillä ojituksen ja pelloksi muuttamisen seurauksena olosuhteet ovat suolla muuttuneet. Kuivatusvedet on johdettu suon itäpuoleiseen Koivuluomaan. <p>Tilanomistaja ilmoitti, että Honkajoen kunnan maaseutusihteri toimittaa kartan, josta ilmenevät Polvenkeitaan ojitettut alueet.</p>
		<p>Polvenkeitaan suojelualuevarauksen rajausta on syytä tarkistaa kommentissa esitetyin perustein.</p>
50	18.12.2006	Honkajoen kunnan maaseutusihteri
	50-1	Vahokeidas (S-2022) / Honkajoki
		<ul style="list-style-type: none">* Osa Vahokeitaan suoalueesta on ojitettu pelloksi.
		<p>Vahokeitaan suojelualuevarauksen rajausta tarkistetaan kommentissa esitetyin perustein.</p>
	50-2	Polvenkeidas+Majakangas (S-2020) / Honkajoki
		<ul style="list-style-type: none">* Osa Polvenkeitaan - Majakankaan itäpuoleisen viettosuon alueesta on ojitettu pelloksi.
		<p>Polvenkeitaan - Majakankaan itäpuoleisen viettosuon aluevarauksen rajausta tarkistetaan kommentissa esitetyin perustein.</p>
	50-3	Ketistönkeidas (SL-2021) / Honkajoki
		<ul style="list-style-type: none">* Ketistönkeitaan suoalue on valtaosalta ojitettu pelloksi.
		<p>Ketistönkeidasta ei ole syytä osoittaa luonnonsuojelualuevarauksella maakuntakaavan valmisteluaineistoon alueen menetettyään ojituksen seurauksena suojeluarvonsa.</p>

Kirjauspv	Kommenttoija		vastaus
51	2.1.2007	Honkajoen kunta	
51-1	luo -osa-alue / Honkajoki, Siikainen	<p>Honkajoen kunta esittää, että luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen (luo) rajausta tulee poistaa kokonaisuudessaan kunnan alueelta.</p> <p>Perustelut: Kunnan alueella on jo nykyisellään laajat Natura-verkoston kuuluvat suoalueet, mikä riittää merkittävien luontoarvojen säilymisen kannalta ja maakunnan alueella.</p> <p>Esitetyn luo-rajausten sisällä on laajoja soranottoalueita, turvetuotantoalueita ja merkittäviä metsätalouden alueita. Luo-merkintä vaarantaa tärkeiden elinkeinotoimintojen toimintaedellytyksiä.</p>	<p>Maakuntakaavoissa luo-osa-aluemerkinnällä osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita. Esitetyt alueet ovat maakunnallisesti merkittäviä, laaja-alaisia aluekokonaisuuksia, joilla on useita, erilaisia luonto- ja ympäristöarvoja. Merkintä on luonteeltaan informatiivinen, joka kuvastaa alueiden monimuotoisuutta ja -puolisuuksia sekä niiden erityisiä ominaispiirteitä. Luonnon monimuotoisuudesta johtuen alueilla on myös useita eri käyttötarkoituksia, kuten maa- ja metsätalous, asuminen, matkailu, virkistyskäyttö ja suojeleminen.</p> <p>luo-osa-aluemerkinnällä määritellyt alueet sisältävät valtakunnallisesti merkittäviä Natura-alueita ja maakunnallisesti merkittäviä S-, SL- ja MY-alueita.</p> <p>Merkintä sallii maa- ja metsätalouden, maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen haja- ja loma-asutuksen sekä jokamiehenoikeudella tapahtuvan virkistyskäytön. Merkintää liitettäväksi esitetty suunnittelumääräys ei kuitenkaan aiheuta uhkaa metsätalouden harjoittamiselle suojelualueiden ulkopuolisilla alueilla.</p> <p>luo-osa-aluemerkintä ei vaaranna maa-aineslailla säädeltävää soranottoa eikä turvetuotannonharjoittamista.</p> <p>Eräissä viher- ja virkistysverkkoselvityksestä saaduissa kommentteissa on esitetty myös selvitykseen sisältyvien luo-osa-alueiden laajennuksia sekä uusia luo-alueita (ks. kommentti 20-3).</p>
51-2	Ketistönkeidas (SL-2021) / Honkajoki	<p>* Uutena luonnonsuojelualueena on osoitettu Ketistönkeidas (SL-2021). Pääosa esitetyistä suojelualueista on nykyisellään viljelykäytössä olevaa peltoa. Kunta esittää koko alueen poistamista suojelusta.</p>	<p>Ketistönkeidasta ei ole syytä osoittaa luonnonsuojelualuevarauksella maakuntakaavan valmisteluaineistoon alueen menetettyään ojituksen seurauksena suojeluvarvonsa.</p>
51-3	Vahokeidas (S-2022) / Honkajoki	<p>* Uutena suojelualueena on osoitettu Vahokeidas (S-2022): Alue voidaan osoittaa S-merkinnällä suojelualueeksi. Alueen rajausta tulee tarkistaa ja pelloiksi ojitettavat osat on rajattava pois.</p>	<p>Vahokeitaan suojelualuevarauksen rajausta tarkistetaan kommentissa esitetyin perustein.</p>
51-4	Polvenkeidas+Majakangas (S-2020) / Honkajoki	<p>* Uutena suojelualueena on osoitettu Polvenkeidas / Majakankaan itäpuoleinen viettosuo (S-2020): Alue voidaan osoittaa S-merkinnällä suojelualueeksi. Alueen rajausta tulee tarkistaa ja pelloiksi ojitettavat osat on rajattava pois.</p>	<p>Polvenkeitaan - Majakankaan itäpuoleisen viettosuon aluevarauksen rajausta tarkistetaan kommentissa esitetyin perustein.</p>
52	8.1.2007	Merikarvian kunta	
52-1	S-, SL-, MY- ja MY-p -alueet / Merikarvia	<p>S-, SL-, MY- ja MY-p -alueiden osalta ei kunnalla tässä vaiheessa ole huomautettavaa.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

Kirjauspm	Kommenttoija	vastaus
52	8.1.2007 Merikarvian kunta	
52-2	Kuusi-Linskerin itäpuol.saari (V-802)/Merikar * Alue V-802 (Kuusi-Linskerin itäpuoleinen saari) on poistettava, koska se ei sovellu yleiseen virkistyskäyttöön.	Kuusi-Linskerin itäpuoleista saarta ei esitetä maakuntakaavan valmisteluaineistoon virkistysalueena kommentteissa esitetyn perustein. Saari on pinta-alallisesti pieni (n. 2 ha) ja sillä on lähinnä vain paikallista merkitystä virkistysalueena.
52-3	Trutteli (V-171) / Merikarvia * Alue V-171 (Trutteli) on poistettava. Peruste: Paikallisesti merkittävä urheilualue.	Truttelin alue sijoittuu Merikarvian kirkonkylän keskusta. Merikarvian keskustan oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa alue on osoitettu kaavamerkinnällä VR. Aluevarausmerkintä ja rajausta ratkaistaan maakuntakaavan taajamatoimintojen tarkastelun yhteydessä.
52-4	Hamskerin retkisatama ja venereitti * Veneilijöitä palvelevien kohteiden joukkoon on lisättävä Hamskerin retkisatama. Hamskerin venereitti tulee merkitä suunnitelmakarttaan. Peruste: Reittiä käytetään mm. paikallisten loma-asukkaiden, veneretkeilijöiden ja tilausveneliikenteen tarpeisiin.	Hamskerin saaren pohjoisosa on Lounais-Suomen ympäristökeskuksen päätöksellä vuonna 2000 rauhoitettu Merikarvian kunnan hakemuksesta luonnonsuojelualueeksi. Hamskeri sisältyy valtakunnalliseen rantojen suojeleluohjelman alueisiin sekä Natura 2000-verkostoon. Rauhoituksen tarkoituksena on alueen käyttö virkistysalueena, joka turvaa alueen arvokkaan luonnon ja sen kasvi- ja eläinlajien suojelun. Rauhoituspäätöksen mukaan alueelle saa rakentaa luontomatkailua palvelevia rakenteita ja alueella on tulenteke, telttailu ja muu leirielämä sallittua. Edellä olevan perusteella Hamskeriin esitetään maakuntakaavan valmisteluaineistoon veneilijöitä palveleva kohde (V-v) sekä veneväylä.
52-5	Merikarvianjoki / Merikarvia * Melonta- ja kanoottiretkeilyyn sopivien jokien joukkoon esitetään lisättäväksi Merikarvianjoki. Perustelu: Joki soveltuu hyvin melontaretkeilyyn. Jokikalastuksesta ei aiheudu ristiriitoja melontaretkeilylle. Koskien kalataloudelliset kunnostukset eivät estä kanooteilla liikkumista.	Kommenttiin perustuen maakuntakaavan valmisteluaineistoon esitetään Pomarkun Siikaisten Isojärvestä mereen laskeva Merikarvianjoki ohjeelliseksi melontareitiksi. Reittiosuus tukee ja täydentää Karvianjoen vesistön maakunnallisesti merkittävää melontareitistöä.
52-6	Moottorikelkkaura / Merikarvia * Ylimaakunnallinen ohjeellinen moottorikelkkaura Etelä-Pohjanmaalle Isojoen reitistölle tulee lisätä Koittankosken metsien läpi, esim. sähkölinja-alueita hyväksi käyttäen.	Kommenttiin perustuen moottorikelkkaurien runkoreitistöön lisätään ylimaakunnallinen yhteystarvemerkinä Siikainen - Merikarvia -reitiltä suuntautuen Etelä-Pohjanmaalle. Yhteys täydentää osaltaan pohjoiseen suuntautuvaa runkoreitistöä. Ohjeellinen yhteystarve linjataan Isojoelle johtavan tien länsipuolitse.
53	10.1.2007 Yksityishenkilö F	
53-1	Ilmiönsuo (S-2023) / Huittinen * Ilmiönsuon eteläosaan sijoittuvat ojitetut ja metsätalouskäytössä olevat suoalueet tulee rajata suojelualueesta pois.	Tarkistetaan Ilmiönsuon suojelualueen rajausta kommentissa esitetyn perustein.

54 11.1.2007 **Bio-Humus Oy**

54-1 Kakkurinsuon itäosat (SL-2043) / Köyliö

Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetty Kakkurinsuon luonnonsuojelun alueen suojavyöhyke (7-8 ha) tulevaan turvetuotantoalueeseen nähden on liian suuri. Alueella suoritettiin maastokäynti 7.11.2005, jolloin mukana oli edustajat Lounais-Suomen ympäristökeskuksesta. Maastokäynnin yhteydessä sovittiin n. 60 m:n suojavyöhykkeestä allikoiden ja tulevan turvetuotantoalueen väliin. Käytännössä tämä tarkoittaa n. 3 hehtaarin kokoista suojavyöhykettä 7- 8 hehtaarin sijasta.

Viher- ja virkistysverkkoselvityksessä esitetään Kakkurinsuota seutukaavaan nähden uudeksi luonnonsuojelun alueeksi (SL). Aluevarausesitys perustuu Satakunnan luonnonsuojelun selvitykseen 1995 - 1998. Esitetyn Kakkurinsuon itäosan luonnonsuojelun alueen ja turvetuotantoalueen rajauksista on neuvoteltu mm. Lounais-Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Viher- ja virkistysverkkoselvityksen aluevaraus- ja rajausesitys perustuvat käytyjen neuvottelujen tulokseen. Luonnonsuojelun alueen rajausta kommentissa esitetyllä alueella noudattaa Lounais-Suomen ympäristökeskuksen Bio-Humus Oy:n turvetuotantoa koskevasta ympäristölupahakemuksesta annetun lausunnon (11.11.2005) liitekartan luonnontilaisena säilytettäväksi esitetyn alueen rajausta. Turvetuotantoaluetta koskeva ympäristöluvan käsittely on vielä kesken. Edellä esitetyn perusteella Kakkurinsuon luonnonsuojelun alueen rajausta ei ole tarpeen tarkistaa.